هامل انرژی
شماره دویست و ده / هفته سوم دی هزار و چهارصد یک

ضرورت توجه به صنایع پایین دستی پتروشیمی

چین تنها بازار ما در صنعت متانول است

صالحی با اشاره به فرصت‌های توسعه یافتگی صنعت پتروشیمی بیان کرد: در بحث پتروشیمی هر چقدر صنایع پایین دستی را با فرمول پیچیدگی بیشتر در تولید محصولات را توسعه دهیم، شاید نقدشوندگی مثل بالادستی نباشد، ولی از طرفی منجر به کسب بازارهای جدید خواهد شد و ارزش افزوده و ارز آوری بالایی نیز نصیب صنعت پتروشیمی و کشور خواهد شد.

به گزارش تابناک اقتصادی؛ شدت انرژی بسیار بالای صنایع کشور و استفاده غیربهینه و خارج از استاندارد صنایع انرژی به دلیل سوخت ارزان باعث شده که طبق گزارش آژانس بین المللی انرژی در سال ۲۰۲۱ ایران بیش از دو برابر متوسط جهانی برای کالا و خدمات انرژی مصرف کند؛ بنابراین، باید در خصوص جلوگیری از خام فروشی در این حوزه تدابیر لازم در دستور کار قرار گیرد.

برای همین مساله باید وضعیت فعلی اصلاح شود و نخستین رویکرد مهم در این زمینه، پالایش وضعیت فعلی کشور است که موجب شده تراز انرژی در زمستان منفی و تولیدات کشور نیز ارزش افزوده بسیار پایینی داشته باشد.

از همین رو با صالحی دبیر فدراسیون صادرات انرژی ایران به گفتگو پرداختیم که در ادامه خواهید خواند.

حمیدرضا صالحی دبیر فدراسیون صادرات انرژی ایران در گفت و گو با تابناک اقتصادی با اشاره به ناترازی مصرف گاز در بخش تولید و مصرف اظهار کرد: طی سال های گذشته بواسطه عدم رویکرد مناسب در بخش تولید نتوانستیم سرمایه گذاری لازم در میدان های گاز داشته باشیم تا بتوانیم با استخراج و پالایش بیشتر در میادین گاز به حدی توسعه دهیم که علاوه بر تامین مصرف خانگی و صنایع ، امکان صادرات را نیز داشته باشیم . ادامه در صفحه ۲

پاسخ تکراری حکمران اقتصادی

حسن فروزان‌فرد

نرخ ارز و عوامل تاثیرگذار بر آن از محورهای اصلی سیاست‌های اقتصاد کلان محسوب می‌شود. تغییرات نرخ ارز بر متغیرهای کلان اقتصادی یکی از مهم‌ترین بحث‌ها و چالش‌های مطرح‌شده، هم در کشورهای توسعه‌یافته و هم در کشورهای درحال توسعه و همچنین کشورهایی است که بعد از دهه ۱۹۷۰ سیستم نرخ ارز ثابت خود را حفظ کرده‌اند. با توجه به اهمیت نرخ ارز در پیشرفت و توسعه اقتصادی هر کشور، بررسی عوامل موثر بر آن، ضروری به نظر می‌رسد. عوامل زیادی همچون عوامل اقتصادی، سیاسی و روانی بر نرخ ارز تاثیرگذار هستند. از جمله عوامل سیاسی می‌توان به انتظارات مردم از وضعیت آینده اقتصادی و سیاسی و از جمله عوامل اقتصادی می‌توان به نرخ بهره، نقدینگی، درآمد ملی و رشد ناخالص ملی اشاره کرد. یکی از عوامل اقتصادی که می‌تواند بر نرخ ارز موثر باشد، نقدینگی است که به وسیله سیاست‌های پولی ایجاد می‌شود.

جهش نرخ ارز از حیث سیاستگذاری یکی از مهم‌ترین بحث‌های دامنه‌دار محسوب می‌شود. معمولا در کشورهای درحال توسعه، حجم نقدینگی و افزایش سطح قیمت‌ها و تورم در یکسو حرکت نمی‌کنند. از مهم‌ترین علل کاهش تولید ناخالص داخلی، می‌توان به افزایش قابل‌توجه نرخ تورم، اعمال سیاست‌های پولی و مالی انقباضی در راستای مهار تورم، کاهش قدرت رقابتی تولیدکنندگان داخلی در برابر رقبای خارجی در بازارهای داخلی و خارجی به دلیل کاهش نرخ واقعی ارز و افزایش واردات و در نهایت بروز بحران مالی و اقتصادی جهانی و اثرات رکودی آن بر اقتصاد کشورهای درحال توسعه اشاره کرد. نرخ ارز تحت‌تاثیر شوک‌های داخلی و خارجی قرار می‌گیرد؛ بنابراین این شاخص دچار نوسانات بیشتری است. ادامه در صفحه ۲

ادامه از صفحه ۱

صالحی با اشاره به اینکه قرارداد گازی ایران با ترکیه تا پایان ۲۰۲۲ بوده است، بیان کرد: بنا بر آمار حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون مترمکعب به عراق صادر می شود که بر این اساس میزان صادرات نسبت به حجم تولید حدود ۵ درصد است و این عدد در صورت برنامه ریزی و تولید بیشتر می‌تواند افزایش یابد وایران یک بازیگر منطقه ای در صادرات گاز قلمداد شود،

دبیر فدراسیون صادرات انرژی ادامه داد: با توجه به عدم سرمایه گذاری در بخش تولید، و نیامدن سرمایه گذاران خارجی و کاهش میزان تولید و افزایش میزان مصرف نسبت به متوسط دنیا در بخش خانگی (بیشتر) و صنایع، از این وضعیت مهم کمبود انرژی در دنیا متاسفانه نتوانستیم خوب ارایه و درآمد ارزی لازم را ایجاد کنیم.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی، با اشاره به اینکه میدان پارس جنوبی، یکی از بزرگترین میدان های گازی دنیاست که به دلیل عدم سرمایه گذاری امکان صیانت و تقویت میدان و توسعه آن وجود ندارد و این درحالی است که شاهد هستیم که قطر در همین میدان دایما در حال سرمایه گذاری و استفاده از فرصت هاست و اخیرا چین هم که به دنبال جذب انرژی پایدار است با قطری ها یک سرمایه گذاری بزرگ را در این میدان آغاز کرده است .

وی ادامه داد: چین از سمت قطر برنامه سرمایه گذاری ۶۰ میلیارد دلاری و برای مدت ۲۷ سال در گنبد شمالی میدان مشترک پارس جنوبی دارد و قرار است بجای سرمایه گذاری گاز را بصورت LNG و مایع ببرد و از طرفی قطری ها هم با آلمان ها قرارداد فروش ۱۵ ساله گاز مایع منعقد و در نهایت درآمد چند ۱۰ میلیارد دلاری برای کشور کوچکی همچون قطر ایجاد می کند.در حالی که قرار بود چینی ها طی یک قرار داد ۲۵ ساله در صنعت نفت و گاز ما مانند سرمایه گذاری در میدان پارس جنوبی را عملیاتی کنند که ظاهرا سرمایه گذاری با قطری ها برایشان در الویت قرار گرفته است .

صالحی با اشاره به فرصت های توسعه یافتگی صنعت پتروشیمی بیان کرد: در بحث پتروشیمی هر چقدر صنایع پایین دستی را با فرمول پیچیدگی بیشتر در تولید محصولات را توسعه دهیم، شاید نقدشوندگی مثل بالادستی نباشد ولی از طرفی منجر به کسب بازارهای جدید خواهد شد و ارزش افزوده و ارز آوری بالایی نیز نصیب صنعت پتروشیمی و کشور خواهد شد .

به گفته وی، سیاست در خوراک و سوخت پتروشیمی ها هیچگاه نباید موجب شوک و تعطیلی واحدهای تولیدی شود بطور مثال امروزه شاهد هستیم که تولید متانول و صادرات آن با قیمت جدید اعلامی از سوی دولت برای خوراک آن غیر اقتصادی شده و برخی این کارخانه ها تعطیل شدند ضمن اینکه با توجه به آنکه چین تنها بازار ما در صنعت متانول است؛ باعث میشود این بازار انحصاری توسط چینی ها موجب کاهش قیمت شود و این موضوع در بازار متانول تاثیر گذار می باشد.

وی با اشاره به افزایش ناگهانی قیمت خوراک گفت: شرایط ما با دیگر تولیدکنندگان متفاوت هست و رشد ناگهانی قیمت نشان می دهد که صنایع ما بدلیل تحریم ها و محدودیت هایی که دارند به سختی می توانند با دیگر تولیدکنندگان رقیب دنیا رقابت کنند. مثل همین موضوع که عرض کردم درحالیکه قطری ها که رقیب ما هستند در موضوع خریدار تنها به چین نمی فروشند و هزینه های انتقال هم به صرافی ها ناشی از شرایط تحریم مثل ما را ندارند.

دبیر فدراسیون صادرات انرژی ایران در پایان تصریح کرد: طبق قانون جدید قرار است از صادرات مواد کم ارزش افزوده مالیات دریافت شود، از آنجا که قرار بود این عوارض صادراتی در صندوقی برای سرمایه گذاری در صنایع پایین دستی پتروشیمی ها جمع آوری تا از آن محل سرمایه گذاری و احداث مناسبی صورت گیرد.

ادامه از صفحه ۱

پاسخ تکراری حکمران اقتصادی

حسن فروزان‌فرد

شرایط امروز ایران

گره‌خوردن بودجه دولت با قیمت ارز و همچنین میزان ارزی که از طریق صادرات نفتی وارد چرخه اقتصادی می‌شود، همواره این تصور را ایجاد کرده که دولت برای کنترل وضعیت تورم در کشور باید به قیمت‌گذاری دستوری نرخ ارز بپردازد. از آنجا که قیمت‌گذاری دستوری با واقعیت‌های اقتصادی کشور و نرخ تورم هماهنگی لازم را ندارد، بازار ارز هرچند وقت یک‌بار دچار نوسانات قیمتی شدید می‌شود و نرخ ارز در بازار آزاد را در سایه تغییر شرایط عرضه و تقاضا بالا می‌برد. یکی از پاسخ‌های نادرست و تکراری حکمران اقتصادی با شرایط پیش‌آمده برخوردهای امنیتی و قضایی با افرادی است که در زمینه خرید و فروش ارز فعالیت می‌کنند. بعد از تکرار مکرر این موضوع در سال‌های گذشته و بی‌نتیجه ماندن این نوع برخوردها، انتظار می‌رود که سیاستگذار مواجهه منطقی و درستی با موضوع افزایش نرخ ارز داشته باشد و دلایل واقعی رشد قیمت ارز را به‌درستی بررسی کند.

سیاستگذار باید بداند که دلیل رشد قیمت ارز فعالیت دلالان بازار نیست، بلکه وجود تقاضای موثر افرادی در بازار ارز است که باور دارند قیمت ارز بیشتر از آن چیزی است که در قالب ادعای رسمی دولتی (در برهه فعلی نرخ سامانه نیما) مطرح می‌شود. سالانه میلیاردها دلار سرمایه از کشور خارج می‌شود؛ با این هدف که این سرمایه‌ها در سایر کشورها به ملک و سرمایه‌گذاری مجدد تبدیل شود. اما واقعیت این است که محل تامین این سرمایه‌ها که از کشور خارج می‌شود از محل بازارهایی همچون بازار نیما نبوده و نیست. زمانی که شرایط داخلی کشور دچار هیجان و التهاب می‌شود، گرفتاری‌های سیاسی در سطح بین‌المللی اوج می‌گیرد و نگرانی‌ها نسبت به آینده اقتصادی و سیاسی تشدید می‌شود و باید بپذیریم که بازار ارز با افزایش تقاضا مواجه می‌شود.

افزایش تقاضا برای خرید ارز، هم می‌تواند از سوی کسانی باشد که مایل به خروج سرمایه از کشور هستند و هم از سوی کسانی که می‌خواهند وضعیت سرمایه‌های خود را در داخل کشور تا اندازه‌ای که ممکن است حفظ کنند. اینها جزو عوامل شناخته‌شده و غیرقابل کتمان تاثیرگذار بر افزایش قیمت ارز هستند و سامان دادن به این تقاضاهای ارزی نیازمند تغییر مکانیزم‌های حکمرانی اقتصادی است؛ نه افزایش فشارها از سوی نهادهای قضایی و امنیتی. در سال‌های گذشته افراد بسیاری با همکاری دستگاه قضایی دستگیر شده‌اند و حتی اسامی افراد مهم و صاحب آشنایی نیز در بین آنها به چشم می‌خورد، اما آیا دستگیری این افراد کمکی به خشکاندن ریشه‌های افزایش قیمت ارز کرده است؟ باید بپذیریم که نرخ ارز در بازار ایران تنها در سایه فرآیندهای صادرات و واردات و متناسب با واقعیت‌های تجاری کشور تعیین نمی‌شود، بلکه نرخ ارز در ایران تبدیل به یک کالای مهم شده که می‌تواند ارزش دارایی‌های افراد را در مواجهه با تورم داخلی حفظ کند.

از همین روست که تقاضاهای مختلفی برای خرید ارز در اقتصاد ایران وجود دارد و کنترل این میزان تقاضا نیازمند نگاه سیستمی در اقتصاد است. برخوردهای قضایی با فعالان بازار و سخت‌گیری‌ها در خصوص نوع فعالیت آنها دستاورد قابل شمارش و ارزنده‌ای برای اقتصاد در سال‌های اخیر فراهم نکرده است.

دست بروکرات ها را از حوزه انرژی کوتاه کنید

شمس اردکانی کارشناس ارشد اقتصاد انرژی با انتقاد از حضور بروکرات ها در حوزه انرژی گفت: این افراد مانع از اجرای به موقع سیاست های دیپلماسی انرژی می شوند.

علی شمس اردکانی درباره مزایای اقتصادی قرارداد سوآپ گازی ایران و روسیه گفت: به طور کلی، اوج مصرف گاز روسیه به دلیل شرایط اقلیمی که دارد در زمستان است، در عین حال، مصرف گاز ایران نیز به همین منوال است ولی اوج مصرف انرژی ایران در فصل‌های گرم سال در بخش برق است. اما می‌توانیم با مدیریت مصرف بخشی از برق و گاز خود را به کشورهای همسایه صادر کنیم.

وی در ادامه بیان کرد: اگر کم کاری بروکرات های بی سواد و بی توجه به منافع ملی در وزارت خانه‌های نفت و نیرو مانع این مساله نمی‌شدند ایران اکنون هاب انرژی منطقه شده بود. ما از یک طرف از هند تا مصر در بخش گاز و از طرف دیگر در بخش برق از شمال روسیه تا عمان و یمن را قادر به پوشش هستیم.

شمس اردکانی همچنین متذکر شد: در عین حال، این قراردادها با همسایگان باید توأم با قراردادهای دیگر باشد، یعنی ما گاز همسایه را بخریم به سایر کشورها که نیاز دارند سوآپ کنیم و در کنار آن قراردادهای دیگری نیز منعقد کنیم. در این شرایط زمانی و مکانی ما با یک فرصت طلایی مواجه هستیم تا بتوانیم این قرارداد را چندوجهی کنیم.

این عضو اتاق ایران همچنین تاکید کرد: در این بخش باید یک نکته اساسی را در نظر داشته باشیم که در بخش انتقال انرژی و مبادلات مصرف داخلی با خارجی مختلط نشود، یعنی خط لوله گاز و سیم برق با مصرف داخلی همراه نشود. به عنوان مثال، اگر قرار است به افغانستان گاز یا برق انتقال دهیم، یک استاندار در خرسان و یا بلوچستان نگوید که امسال به برق و یا گاز بیشتری نیاز داریم و صادراتی که به آن متعهد شده ایم را با مشکل مواجه کنیم.

ماجرای صادرات برق ایران به عمان در زمان ریاست جمهوری رهبری

شمس اردکانی با نگاهی به گذشته در خصوص ورود ایران به سوآپ گاز و صادرات برق بیان کرد: متأسفانه در سال‌های گذشته بخش گاز و به خصوص برق فقط تا نوک بینی خود را دیدند، در بخش تکنولوژی و لوازم انتقال انرژی بهترین و پیشرفته‌ترین شبکه‌های گاز و برق را ایران در جهان دارد. با این تفاسیر ما می‌توانیم به هاب انرژی تبدیل شویم. باید در این خصوص یک ابر مرد انرژی داشته باشیم که به صورت مستقیم با رئیس جمهوری کار کند و به وی گزارش دهد و اجازه دخالت بروکرات ها را در این بخش ندهد. هر دو وزارت نیرو و نفت را با هم داشته باشد و برای هر وزارتخانه وظیفه و سهمش را مشخص کند که هم نیاز داخل تأمین شود و هم سوآپ و صادرات به درستی انجام شود.

وی ادامه داد: در سال‌های گذشته من به عنوان نماینده ویژه حضرت آقا زمانی که رئیس جمهور بودند به عمان رفته و با سلطان قابوس به صورت مستقیم برای صادرات برق مذاکره کردم من اینجا متهم می‌کنم بروکرات هایی که در آن زمان این قرارداد مهم و ذی قیمت را به هم زدند. قضیه از این قرار بود که، طرح به گونه‌ای برنامه ریزی شده بود که هزینه کابل کشی به گونه‌ای باشد که با کمترین هزینه از کم عمق ترین بخش دریا انجام شود. همانطور که می‌دانیم، بخشی از عمان در تنگه هرمز قرار دارد و در این قرارداد، بنا شد تا برای ۲ هزار مگاوات برق به عمان این کشور با اماراتی که بخشی از خاکش در این کشور قرار دارد صحبت کند تا یک کابل فشار قوی از جاسک کشیده شود که متأسفانه برخی در دولت در آن زمان مانع این کار شدند و در جلسه‌ای که مقامات عمانی به ایران برای ادامه این مذاکرات آمده بودند این عبارت را گفتند که «ایرانی ها لقمه را از پشت گردن» در دهان گذاشته اند!

تبدیل ایران به هاب انرژی با سوآپ گاز روسیه

شمس اردکانی سپس ادامه داد: در بخش دیگری باز هم در همان دوران ریاست جمهوری مقام معظم رهبری، من به هند رفته و با راجیو گاندی برای خط لوله گازی مذاکره کردم. این قرارداد در زمانی امضا شد که ایران حتی یک چاه هم در عسلویه حفر نکرده بود و می‌توانست سرمایه اولیه را از این خط لوله به دست بیاورد قرار بود ۱۵۰ میلیون متر مکعب از طریق این لوله به هند گاز صادر شود که هرگز این اتفاق نیفتاد و همه چیز در حد رفت و امد و مذاکره ماند.

وی تاکید کرد: در شرایط فعلی، قرارداد سوآپ گاز با روسیه تصمیم بسیار درستی بود که هم باید مداوم بوده و هم توسعه یابد تا ایران را به هاب انرژی منطقه تبدیل کند که البته آقای رئیسی جرأت و جسارت ورود به این بحث را داشت و باید این روند را ادامه دهد. به نظر می‌رسد ایشان باید یک سوپرمن انرژی در نظر بگیرد که این بخش را فعال نگه دارد.

اردکانی ادامه داد: برای پیش برد اهداف دیپلماسی انرژی باید بروکرات ها از این حوزه کنار روند.

عضو اتاق بازرگانی ایران همچنین در پایان گفت: وقتی ایران با هر کدام از کشورهای همسایه با یک سیم برق و یا یک لوله گاز متصل باشد قطعاً در این بخش امنیت ایران تضمین می‌شود. حتی ما می‌توانیم با کشورهایی که روابط سیاسی مثبتی نیز نداریم در بخش انرژی وارد رابطه شویم که این سبب می‌شود تا کمتر با سنک اندازی های سیاسی آنها نیز مواجه شویم.

مسعود خوانساری

ارز چند نرخی فسادزاست

مسعود خوانساری امروز در مراسم «تقدیر از صادرکنندگان نمونه استان تهران در سال ۱۴۰۰»، اظهار کرد: امروز روز بزرگی است زیرا رشد صادرات در ایران با وجود معضلات و تحریم‌های بسیار زیاد موجب افتخار است.

رئیس اتاق بازرگانی تهران افزود: اگرچه صادرات رشد داشته است اما با توجه به جایگاه و پتانسیل کشور نمی‌توانیم قبول کنیم که صادرات در این حد باشد ضمن اینکه در زمینه رشد صادرات در مقایسه با سایر کشورها بسیار عقب تر هستیم و این واقعیتی است که باید آن را پذیرفت.

خوانساری با بیان اینکه تحریم اثرات بسیار جدی بر صادرات داشته است، گفت: در صادرات باید رقابت کرد اما با توجه به تحریم‌ها ما در رقابت ناعادلانه قرار داریم و حداقل بین ۱۰ تا ۲۰ درصد هزینه‌های صادرات ما به علت تحریم‌ها گران‌تر می‌شود که این در رقابت‌های بین المللی هزینه‌های بسیار بالایی محسوب می‌شود.

رئیس اتاق بازرگانی تهران اظهار کرد: در بحث حمل و نقل و همچنین مراودات و تراکنش‌های بانکی نیز به علت تحریم‌ها مشکلاتی داریم و هزینه‌هایی به صادرات اضافه می‌کند و لذا تولید ما نیز گران‌تر تمام می‌شود. اما با تمام مشکلات صادرات در حال انجام است.

وی بیان کرد: لذا با وجود تمام مشکلاتی که از خارج به ما تحمیل می‌شود اگر بتوانیم مسائل داخلی را رفع کنیم می‌توان امیدوار بود که در کوتاه مدت صادرات را بیشتر کرد.

خوانساری با اشاره به تفاوت نرخ ارز در سامانه نیما و ارز آزاد گفت: من فکر می‌کنم در ۵ سال گذشته بیش از صدها بار این مشکل مطرح شده که تفاوت نرخ ارز ایجاد رانت و فساد می‌کند و صادرات را مختل می‌کند ضمن اینکه هیچ عایدی برای کشور ندارد.

وی گفت: در دولت جدید این موضوع بحث و قرار شد که ارز تک نرخی شود. اتفاقی که در سال ۹۷ در خصوص ارز ۴۲۰۰ تومانی رخ داد خسارت‌های زیادی بر اقتصاد وارد کرد اما متأسفانه همان اتفاق امروز در حال وقوع است. آن زمان ارز ۴۲۰۰ و ۱۰ هزار تومان بود و امروز ارز ۲۹ هزار تومانی و ۴۲ هزار تومانی است. اما چرا تصمیم نمی‌گیریم و دوباره یک خطا و اشتباه بزرگ را تکرار می‌کنیم واقعاً متوجه نیستم.

صادرات برای صادرکننده صرفه اقتصادی ندارد

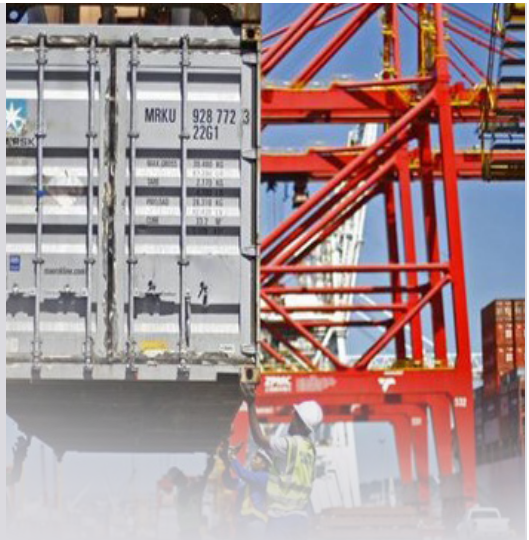
خوانساری خطاب به نمایندگان مجلس حاضر در مراسم گفت: ما زورمان به دولت در این ارتباط نرسید اما از شما خواهش می‌کنیم در کمیسیون اقتصاد و صنایع این مسائل را مطرح کنید. صادرکننده مجبور است کالا را به قیمت گران خریداری کند اما با قیمت پایین‌تری عرضه کند و لذا صادرات برای صادرکننده صرفه اقتصادی ندارد و لذا این موضوع باعث شده است که صادرکنندگان خوشنام ما از صادرات دست بکشند.

وی اظهار کرد: انتظار این است که صادرکنندگان خرد را آزاد بگذارید که ارز حاصل از صادرت را با بقیه واردکنندگان مبادله کنند تا این مشکلات را نداشتند.

خوانساری به مشکلات رفع تعهدات ارزی و پیمان سپاری اشاره کرد و گفت: چند سالی است که صادرکنندگان با این موضوع مواجه هستند که باید مسائل مربوط به آن در جهت تسهیل صادرات حل شود.

رئیس اتاق بازرگانی تهران بیان کرد: مهمترین نتیجه‌ای که می‌توان از این جلسه گرفت بررسی مشکلات صادراتی و رفع آن مشکلات است.

وی اظهار کرد: در چند سال گذشته رشد سرمایه گذاری نسبت به استهلاک منفی شده است و خروج سرمایه و نخبگان نیز از کشور داریم و دلیل این مسائل نیز سخت گیری ها و مناسب نبودن محیط کسب و کار است.

فعال شدن ۸ مرکز تجاری ایران در آفریقا

سازمان توسعه تجارت با برگزاری همایش بررسی ظرفیت‌های تجاری شمال آفریقا، به برخی اقدامات انجام شده برای تسهیل حضور صادرکنندگان ایرانی در آفریقا پرداخته و جزئیاتی از این طرح‌ها را ارائه کرده است.

در ابتدای این همایش، سید محمد صادق قنادزاده - مدیرکل دفتر آفریقای سازمان توسعه تجارت ایران - با برشمردن ویژگیهای کم نظیر قاره آفریقا به تشریح برخی موانع موجود پرداخت و از لزوم همگرایی بیشتر در تمامی ارکان نظام برای بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های قاره بکر آفریقا گفت.

وی همچنین با برشمردن مجموعه اقدامات گسترده سازمان توسعه تجارت ایران در جهت ایجاد و افزایش شناخت دو طرفه بین ایران و کشورهای قاره آفریقا، به حضور در ۴ رویداد بزرگ نمایشگاهی آفریقا، تبادل بیش از ۱۰۰ هیئت تجاری، برگزاری سلسله همایش‌های معرفی ظرفیت‌های تجاری آفریقا، اعزام قریب الوقوع ۳ رایزن به مناطق مختلف آفریقا و نشست های تخصصی متعدد با اتحادیه ها و سندیکاهای صادراتی کشور طی ۹ ماهه گذشته اشاره کرد.

قنادزاده با بیان اینکه ظرفیت بالای مراکز تجاری زیر نظر سازمان توسعه تجارت ایران در کشورهای هدف به عنوان یکی از مهمترین ابزارهای ورود به بازار است، گفت: شبکه‌ای بالغ بر ۸ مرکز تجاری در سرتاسر قاره آفریقا فعال شده و به ارائه طیف وسیعی از خدمات به شرکتهای تولیدی و صادراتی که بنای حضور در بازار آفریقا را دارند، می‌پردازند.

به گفته وی این مراکز در کشورهای کنیا، اوگاندا، تانزانیا، ساحل عاج، غنا، کامرون، سنگال، نیجریه، الجزایر و آفریقای جنوبی مستقر و این شبکه تا پایان سال تکمیل می شود.

در ادامه این همایش، شوشتری دستیار وزیر امور خارجه و مدیرکل غرب آسیا و شمال آفریقا این وزارتخانه با بیان اهمیت راهبردی کشورهای شمال آفریقا از آمادگی تمامی سفرا و نمایندگی‌های ج.ا.ا برای مشورت، مساعدت و همکاری با تجار و صادرکنندگان ایرانی خبر داد.

وی با تأکید بر اولویت صدور خدمات فنی مهندسی و سرمایه‌گذاری در کشورهای شمال آفریقا افزود: توجه ویژه شرکتها به قوانین حمایتی و همچنین ضوابط خاص کشورهای شمال آفریقا، پیش از ورود از لازمه‌های مهم فعالیت در این کشورهاست.

در ادامه این رویداد، رایزن بازرگانی کشور الجزایر به تشریح سیاست‌های حمایت از سرمایه‌گذاران در این کشور پرداخت و از نسخه جدید قانون سرمایه‌گذاری الجزایر به عنوان یک فرصت تاریخی برای ورود شرکت‌های ایرانی یاد کرد.

همچنین در این همایش دو تن از مدیران مراکز تجاری ایران در کشورهای الجزایر و کامرون به معرفی خدمات خود و تشریح چگونگی انجام فعالیت‌های اقتصادی و تجاری در کشورهای متبوع پرداختند.

در بیست و ششمین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران چه گذشت؟

بیست و ششمین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران با محوریت مسائل روز اقتصاد ایران برگزار شد و فعالان بخش خصوصی به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند.

فعالان اقتصادی از بی‌توجهی‌ها نسبت به وضعیت اقتصادی نگرانند

در ابتدای نشست هیات نمایندگان، محمد حسن دیده‌ور نایب‌رئیس کمیسیون صنایع اتاق ایران در نطق پیش از دستور نسبت به تورم، سیاست‌های مبهم ارزی، مقررات دست‌وپاگیر، بی‌عدالتی در تامین اجتماعی و چالش‌هایی از این دست هشدار داد و در عین حال از بی‌برنامگی در برابر وضعیت ناسالم آب‌وهوا در شهرهای بزرگ کشور، انتقاد کرد.

این فعال اقتصادی از وجود مشکلات در همه حوزه‌ها سخن گفت و از تشریح حال‌وهوای تولید و تجارت برای مسئولان و بیان پیشنهادها خبر داد. به گفته او، تصمیم‌گیران نسبت به این مسایل بی‌توجه هستند.

او ادامه داد: سطح ناآرامی‌ها در پهنه اقتصادی رو به رشد بوده و این شرایط مایه نگرانی شده است. در این وضعیت اتاق ایران با توجه به جایگاه ملی و بین‌المللی باید واکنش نشان دهد و هشدارهای لازم را به موقع اعلام کند. باید در مقابل مسئولان ناکارآمد بایستد و اجازه ندهد استراتژی‌های اشتباه اتخاذ و اجرا شوند.

عضو هیات نمایندگان اتاق ایران همچنین از عملیاتی نشدن برنامه‌های بالادستی از جمله برنامه‌های توسعه انتقاد کرد و گفت: اتاق ایران باید نسبت به این موضوع واکنش نشان داده و پیگیر تصویب و اجرای برنامه هفتم توسعه شود.

دیده‌ور با اشاره به افزایش سیر مهاجرت نیروی انسانی ماهر خدماتی از ایران، مشکل پیش‌روی کشور در سال‌های آینده را کمبود همین افراد در بخش‌های مختلف تولیدی و غیره دانست. او پیشنهاد داد: اتاق ایران سرمایه‌گذاری کند و چهار ساختمان در چهار استان هدف در نظر بگیرد تا به سازمان‌های فنی‌حرفه‌ای اختصاص یابد و با تعریف سازوکار دقیقی، زمینه تربیت نیروی انسانی ماهر در بخش خدمات را فراهم کند.

رسالت دیپلماسی اقتصادی برای بازگشت کشور به زنجیره ارزش جهانی

شافعی با بیان اینکه در دیپلماسی اقتصادی ایران، شرق یا غرب نمی‌توانند جایگزین یکدیگر شوند، تصریح کرد: بازارهای صادراتی ایران در آسیا و در جهان شرق قرار گرفته‌اند درحالی‌که زیرساخت‌های مبادله با این بازارها شامل زیرساخت‌های بیمه و حمل‌ونقل عمدتاً متأثر از سایر کشورها و سیاست‌های آنها عمل می‌کنند. بنابراین ایران برای حل‌وفصل این معضل اساسی به تداوم دیپلماسی اقتصادی بیندیشد و این مسئله را در تدوین برنامه هفتم توسعه نیز لحاظ کند.

نکته دیگری که در سخنرانی رئیس اتاق ایران مورد تأکید قرار گرفت، پیوندهای اقتصاد ایران و اقتصاد جهانی بود. طبق اظهارات شافعی، اخیراً یک طرح تحقیقاتی مهم در اتاق ایران اجرا شد و طیان جدول داده – ستانده ایران در جدول داده - ستانده جهانی که ۷۰ کشور منتخب را در برمی‌گیرد ادغام شد. این ۷۰ کشور بیش از ۹۰ درصد تولید جهان را به خود اختصاص می‌دهند. در آینده از این ابزار برای سنجش آثار سیاست‌های اقتصادی طرف‌های تجاری استفاده شایانی خواهیم کرد؛ اما یکی از نتایج تأسف‌بار این مطالعه آن بود که نشان داد اقتصاد ایران از زنجیره‌های ارزش‌آفرینی جهانی در حال حذف شدن است. برنامه هفتم توسعه باید به دنبال بازسازی نقش ایران در زنجیره‌های ارزش جهانی باشد.

شافعی ادامه داد: آخرین پیشنهاد اتاق ایران برای تدوین یک برنامه توسعه‌گرا و به‌دوراز رانت جویی گروهی از ذینفعان ارائه می‌کند، یک نهاد فراقوه‌ای برای برنامه‌ریزی و اجراست. نهادی که از نوسانات کوتاه‌مدت و جابجایی‌های دولت‌ها و مجالس کشور جدا باشد و قادر به اتخاذ تصمیم‌های بلندمدت شود. به گفته او، در شرایط فعلی، تهیه و تصویب برنامه توسعه به‌عنوان هدف محسوب می‌شود و پس از تصویب قانون برنامه و ابلاغ آن، فرایند خاتمه می‌یابد و دستگاه‌های اجرایی اقدامات روزمره خود ا در پوشش آن و به اسم برنامه توسعه، همچنان ادامه می‌دهند.

لزوم سیاست‌زدایی از نرخ ارز

رئیس اتاق ایران در بخش دوم سخنرانی خود، به سیاست‌های اخیر ارزی پرداخت و گفت: اینکه موضوعی مانند سیاست‌های ارزی و به‌طور خاص نرخ ارز، به موضوعی سیاسی تبدیل شده است، راه‌حل‌های علمی درباره آن به کار گرفته نمی‌شود. با توجه به ساختار اقتصاد ایران و وابسته بودن بودجه دولت، سهم بالای نهاده‌های وارداتی در تولیدات صنعتی و کشاورزی و ...، نرخ ارز یک متغیر کلیدی و اثرگذار بر همه ارکان اقتصاد ایران است.

او ادامه داد: کسری بودجه دولت، محیط تورمی بودجه ۱۴۰۱، نااطمینانی‌های ناشی از تنش‌های بین‌المللی و نبود افق روشن از توافق هسته‌ای و اختلال در برخی مسیرهای تأمین ارز، منجر به افزایش انتظارات تورمی در جامعه و هجوم به بازار دارایی‌ها به‌ویژه بازار ارز برای حفظ ارزش پول شده است.

شافعی اظهار کرد: یکی از اقدامات اساسی که دولت برای حل‌وفصل اصولی بحران بازار ارز باید در تدوین بودجه سال ۱۴۰۲ لحاظ کند، تثبیت ورودی ارز حاصل از فروش نفت به اقتصاد است. با توجه به اینکه درآمدهای نفتی به دو متغیر توانایی فروش نفت در بازارهای جهانی و قیمت آن بستگی دارد و با عنایت به مشکلاتی که در خصوص فروش نفت و دریافت ارزهای حاصله برای کشور و نیز نوسانات قیمتی شاهد هستیم، تثبیت رانت نفت در بودجه‌های سنواتی می‌تواند مانع از در نظر گرفتن درآمدهای غیرواقعی در بودجه و متعاقباً جهش‌های ارزی گردد.

او ادامه داد: اقدام دیگری که باید به آن توجه ویژه شود، عمق‌بخشی به بازار ارز و افزایش عرضه ارز است. این عمق‌بخشی باید به‌گونه‌ای باشد که انگیزه صادرکنندگان به ورود ارز به کشور را افزایش دهد؛ اما متأسفانه متوجه اقدامات جدیدی هستیم که خاطرات سال‌های ۹۷ و ۹۸ را تکرار کرده، ضربه شدید به صادرات کشور بوده و آن را ۶ تا ۷ میلیارد دلار تحت تأثیر قرار داده است که مسئله مشکلات ارزی کشور را دوچندان خواهند کرد.

تامین مالی پروژه برق آفریقای غربی توسط بانک جهانی

دنیای اقتصاد : طبق اخبار منتشر شده یک آژانس مرتبط با بانک جهانی، تامین مالی نصب و راه‌اندازی سیستم‌های انرژی خورشیدی و برق‌آبی و پشتیبانی از زیرساخت‌های انتقال و توزیع آن را برای تامین برق بیشتر مناطق غرب آفریقا برعهده خواهد گرفت. بانک جهانی یک موسسه مالی بین‌المللی است که برای پیگیری پروژه‌های سرمایه‌ای، به دولت‌های کشورهای کم‌درآمد و متوسط وام اعطا می‌کند. این مرکز شامل دو موسسه است: بانک بین‌المللی بازسازی و توسعه (IBRD) و انجمن توسعه بین‌الملل (IDA). بانک جهانی بخشی از گروه بانک جهانی است و یکی از سه رکن سیستم برتون وودز را تشکیل می‌دهد.

به نظر می‌رسد که انجمن توسعه بین‌المللی گروه بانک جهانی (IDA) در حال سرمایه‌گذاری ۳۱۱ میلیون دلاری بر روی پروژه تامین انرژی خورشیدی اضطراری منطقه‌ای (RESPITE) است، ابتکاری که برای بهره‌مندی مشتریان جدید و کنونی برق در سراسر آفریقای غربی طراحی شده است. تمرکز این پروژه بر بهبود سرعت اتصال به شبکه برای انرژی‌های تجدیدپذیر و تقویت شبکه برق منطقه‌ای است.

بانک جهانی در گزارش خود در اواخر دسامبر اعلام کرد که منطقه غرب آفریقا یکی از پایین‌ترین نرخ‌های دسترسی به برق و برخی از بالاترین هزینه‌های برق را در قاره آفریقا دارد. قیمت‌های بالاتر نفت به مشکلات مالی برای شرکت‌های برق غرب آفریقا دامن زده است، زیرا نفت به عنوان سوخت اصلی برای تولید برق استفاده می‌شود. بانک جهانی گفت که برنامه RESPITE پاسخ این گروه به بحران برق جاری در غرب آفریقا است و از استقرار تاسیسات انرژی تجدیدپذیر حمایت خواهد کرد.

کمک هزینه برای تجارت برق منطقه‌ای

برنامه RESPITE شامل کمک مالی ۲۰ میلیون دلاری برای حمایت از تجارت آینده منطقه‌ای صنعت برق، همراه با بهبود سیستم‌های نهادی و فنی ائتلاف برق غرب آفریقا (WAPP) است. انجمن توسعه بین‌الملل به عنوان بخشی از این ابتکار، هزینه نصب ۱۰۶ مگاوات برق خورشیدی فتوولتائیک با ذخیره انرژی را تامین خواهد کرد. همچنین ۴۱ مگاوات دیگر از ظرفیت تولید برق‌آبی را پشتیبانی خواهد کرد.

از طرف دیگر کشورهای توگو، سیرالئون، لیبریا و چاد نیز از ارتقای شبکه انتقال و توزیع برق منطقه‌ای بهره‌مند خواهند شد. روندا جردن-آنتوان، مسوول برنامه RESPITE در بانک جهانی، گفت که این برنامه مزایای قابل توجهی برای منطقه به همراه خواهد داشت و از راه‌حل‌های انرژی جدید حمایت می‌کند. وی اظهار کرد: راه‌حل‌های مورد حمایت پروژه جدید چندگانه است و مزایای قابل توجهی برای کشورها و منطقه دارد. از جمله، فضای مالی را برای کشورها فراهم می‌کند تا به بحران غذایی ناشی از جنگ در اوکراین رسیدگی کنند و توسعه انرژی پاک متصل به شبکه را با برگزاری مناقصات رقابتی آغاز کند تا بحران فعلی تامین برق خود را کاهش دهند. همچنین این پروژه به کشورها برای دور شدن از شرایط تولید گران‌قیمت کمک شایانی می‌کند تا به‌طور مثبت با تغییرات آب و هوایی مقابله کنند.

تلاش‌های یکپارچه‌سازی منطقه‌ای

بوثینا گرمازی، مدیر بانک جهانی در رابطه با یکپارچگی منطقه‌ای برای کشورهای جنوب صحرای آفریقا، گفت که علاوه بر بهبود قابلیت اطمینان تامین برق در این چهار کشور، رویکرد منطقه‌ای پروژه پتانسیل تجارت برق در غرب آفریقا را افزایش خواهد داد. گرمازی گفت: برنامه RESPITE مزایایی را ارائه می‌کند که از مرزهای یک کشور فراتر می‌رود و مکمل تلاش‌های موجود برای یکپارچگی منطقه‌ای در بخش انرژی با مشارکت همه کشورهای عضو جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا (ECOWAS) است جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا برای ایجاد یک بازار مشترک و یک پول واحد و همچنین توسعه همکاری‌های سیاسی و امنیتی ایجاد شده است. ایجاد اکواس در واقع قدم مهمی به سوی ایجاد همکاری اقتصادی و وحدت بین کشورهای آفریقای غربی است. سند حقوقی ایجاد اکواس معاهده‌ای است که در ۲۸ مه ۱۹۷۵ در لاگوس (نیجریه) به وسیله سران دولت‌ها و حکومت‌های تعدادی از کشورهای آفریقای غربی امضا شده است. اکواس در حال حاضر دارای ۱۵ عضو از میان کشورهای غرب آفریقا است؛ که عبارتند از: بنین، بورکینافاسو، جمهوری دماغه‌سبز، جمهوری ساحل عاج، جمهوری گامبیا، جمهوری غنا، جمهوری گینه، جمهوری گینه بیسائو، جمهوری لیبریا، جمهوری مالی، جمهوری نیجر، جمهوری فدرال نیجریه، جمهوری سنگال، جمهوری سیرالئون و جمهوری توگو.

به گفته خانم گرمازی اجرای طرح RESPITE اقتصاد مقیاس را برای این کشورها فراهم می‌کند، پتانسیل تجارت منطقه‌ای را از طریق سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های انتقال و تولید برای ادغام فیزیکی بازارها افزایش می‌دهد و با تسهیل اشتراک دانش و ظرفیت‌سازی، منفعت عمومی منطقه را توسعه می‌دهد. انجمن توسعه بین‌المللی گروه بانک جهانی، در حقیقت صندوق بانک جهانی برای حمایت از فقیرترین کشورهای جهان است. این برنامه که در سال ۱۹۶۰ تاسیس شد، کمک‌های بلاعوض و وام‌های کم‌بهره تا صفر را برای پروژه‌ها و برنامه‌هایی ارائه می‌دهد که باعث افزایش رشد اقتصادی، کاهش فقر و بهبود کیفیت زندگی در آن کشورها می‌شود.

این انجمن یکی از بزرگ‌ترین منابع کمکی برای ۷۶ کشور فقیر جهان است که ۳۹ مورد از آنها در آفریقا هستند. طبق اعلام بانک جهانی، این بانک از زمان آغاز به کار IDA از پروژه‌های توسعه در ۱۱۳ کشور حمایت کرده است.

اطلاعیه

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده

فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران شناسه ملی : ۱۰۳۲۰۸۷۱۲۵۳ و شماره ثبت ۳۱۶۰۶ بدینوسیله از کلیه اعضای محترم فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران دعوت به عمل می آید تا در مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده فدراسیون که در روز سه شنبه به تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ ساعت ۱۳:۰۰ در محل اتاق بازرگانی ، صنایع ، معادن و کشاورزی ایران به نشانی: تهران- خیابان طالقانی ، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵ ساختمان جدید طبقه اول سالن جنوبی برگزار میگردد حضور بهم رسانید.

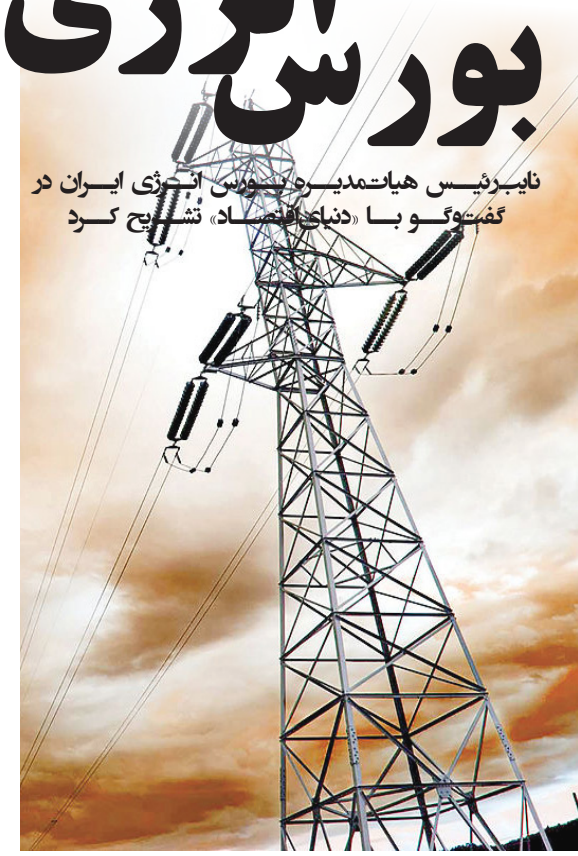
دستور جلسه:

- استماع گزارش عملکرد هیأت مدیره و خزانه دار و بازرس
- تصویب صورت های مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
- تعیین ورودیه وحق عضویت سالیانه اعضاء
- تعیین برنامه و بودجه سال مالی جدید (۱۴۰۱)
- انتخاب بازرس اصلی و بازرس علی البدل
- انتخاب اعضای اصلی و علی البدل هیأت مد یر ه

هیأت مدیره فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران

بورس‌های برنده بورس انرژی

نایب‌رئیس هیات‌مدیره بورس انرژی ایران در گفت‌وگو با «دنیای‌اقتصاد» تشریح کرد

ورس انرژی، بازار معاملات حامل‌های انرژی را ساماندهی می‌کند و با نظارت دقیق، انجام معاملات را تسهیل می‌بخشد و می‌تواند برای همه ذی‌نفعان حوزه انرژی، دسترسی غیرتبعیض‌آمیز و منصفانه‌ای را فراهم کند. از جمله مهم‌ترین مزایای پذیرش و معامله در بورس انرژی را می‌توان برخورداری از معافیت مالیاتی ۱۰ درصدی بیان کرد. همچنین معافیت از تشریفات مزایده و مناقصه و خرید و فروش کالاهای پذیرفته‌شده در بورس‌های کالایی با وجود مقررات حاکم بر بورس را هم می‌توان به مزیت‌های حضور در بورس انرژی افزود.

در این میان جعفر جولا، نایب‌رئیس هیات‌مدیره بورس انرژی ایران در گفت‌وگو با «دنیای‌اقتصاد» ضمن اشاره به ظرفیت‌های بورس انرژی، آن را فرصتی برای انجام معاملات برق بر اساس قیمت منصفانه می‌داند و معتقد است: حالت ایده‌آل برای کشف قیمت واقعی برق در بورس انرژی اتخاذ تمهیداتی است که طی آن تمام مصرف‌کنندگان صنعتی به‌ویژه واحدهای فعال در شهرک‌های صنعتی، برق موردنیاز خود را از بورس انرژی خریداری کنند. البته به استناد ابلاغیه هیات وزیران تمامی مشترکان صنعتی بالای ۵ مگاوات از ابتدای اردیبهشت سال ۱۴۰۰ ملزم به خرید برق از طریق قراردادهای دوجانبه یا سایر روش‌های متداول در بورس انرژی شدند. همچنین همزمان با این ابلاغیه مقرر شد بر اساس یک برنامه زمان‌بندی‌شده دوساله، تمام مشترکان بالای یک مگاوات نیز مشمول تامین برق از بورس انرژی شوند که در حال حاضر با وجود گذشت بیش از سه‌چهارم از مهلت زمانی تعیین‌شده، متاسفانه این مهم محقق نشده است.

بورس انرژی از ابتدا تاکنون

جولا تاسیس بورس انرژی را در ایجاد سازوکاری مناسب و نظام‌مند به منظور کشف قیمت واقعی حامل‌های انرژی خاصه نفت و برق موثر می‌داند و معتقد است: بورس انرژی همچنین امکان انجام معاملات ثانوی حامل‌ها را با حضور و مشارکت فعال عرضه‌کنندگان و متقاضیان انرژی فراهم می‌کند. از آنجا که ایران به عنوان یکی از بزرگ‌ترین کشورهای تولیدکننده نفت و گاز و دارنده یکی از بزرگ‌ترین ذخایر هیدروکربوری جهان شناخته می‌شود و نیز با توجه به ظرفیت منصوبه نیروگاهی در کشور، تحقق اهداف مندرج در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ شامل ارتقای جایگاه ایران به کشور اول منطقه از لحاظ اقتصادی، سیاسی و علمی، نیازمند مدیریت جامع انرژی از حیث عرضه و تقاضا وفق سیاستگذاری کلان اقتصادی است.

وی ضمن اشاره به تلاش‌های صورت گرفته برای ایجاد بازار متشکلی جهت کشف قیمت نفت به عنوان یک کالای استراتژیک در دهه ۸۰، خاطرنشان کرد: قبل از مباحث شکل گرفته حول محور تشکیل بورس نفت، پیشنهاد راه‌اندازی بورس برق در راستای توسعه بازار برق کشور و به منظور کشف قیمت واقعی برق که تا پیش از آن به صورت متمرکز توسط بازار برق در داخل مدیریت شبکه برق ایران صورت می‌پذیرفت، مطرح شد. از آنجا که یکی از شفاف‌ترین مکانیزم‌های قیمت‌گذاری محصولات، عرضه آنها در بورس است، از این رو تاسیس بازاری منسجم، جامع و واحد برای انجام معاملات انواع حامل‌های انرژی پیشنهاد شد.

این فعال صنعت برق در ادامه بیان کرد: پس از بررسی‌های کارشناسی، سرانجام بورس انرژی ایران با مجوز شورای عالی بورس و اوراق بهادار در سال ۱۳۹۱ به عنوان چهارمین بورس رسمی کشور به صورت شرکت سهامی عام تاسیس شد و فعالیت‌های عملیاتی خود را تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار با هدف فراهم کردن بستری مناسب برای رویارویی متقاضیان و عرضه‌کنندگان، کشف قیمت واقعی و منصفانه، پوشش ریسک، شفافیت معاملاتی، تسهیل در تبادلات انرژی و در نهایت نقدشوندگی معاملات و تامین مالی صنایع برق، نفت و سایر حامل‌های انرژی آغاز کرد.

مروری بر شرایط معاملات برق در بورس انرژی

این کارشناس ارشد صنعت برق با تاکید بر اینکه بورس انرژی ایران دارای سه بازار فیزیکی، مشتقه و فرعی است، می‌گوید: بازار فیزیکی دربرگیرنده سه تابلوی برق، نفت و گاز و سایر حامل‌های انرژی و بازار مشتقه شامل سه تابلوی قرارداد سلف موازی استاندارد، قرارداد آتی و قرارداد اختیار معامله است. در حال حاضر معاملات برق در بورس انرژی در دو تابلوی فیزیکی برق و بازار مشتقه در قالب قراردادهای سلف موازی استاندارد انجام می‌پذیرد.

وی در ادامه خاطرنشان می‌کند: به‌رغم هدف‌گذاری که برای معاملات برق در بورس انرژی ترسیم شده بود، در عمل کارکرد این بازار در معاملات برق انتظارات اولیه را برآورده نساخت؛ به نحوی‌که دو مورد از مهم‌ترین مزایای اصلی بورس‌ها که همان کشف قیمت واقعی و تامین مالی محسوب می‌شود، به‌طور مطلوب محقق نشد. از این رو بورس انرژی نیز مانند سایر بورس‌ها یک بازار رقابتی بوده و انتظار اساسی آن است که کشف قیمت حامل‌های انرژی در آن بر اساس مکانیزم حراج و با حضور و مشارکت تعداد زیادی خریدار و فروشنده صورت پذیرد.

جولا با بیان اینکه مهم‌ترین شروط برای تحقق فرآیند انجام معاملات برق بر اساس قیمت‌های واقعی مشارکت بالای عرضه‌کنندگان و متقاضیان جهت ایجاد فضای رقابتی و نیز عدم‌دخالت عوامل بیرونی در تعیین دستوری و تکلیفی قیمت‌ها منطبق بر موازین قانونی است، می‌افزاید: در حال حاضر متقاضیان اصلی برق در بورس انرژی ایران، شرکت‌های توزیع نیروی برق و عرضه‌کنندگان عمدتا نیروگاه‌های غیردولتی هستند که هر یک با مشکلات عدیده‌ای در عرضه و تقاضای برق مواجه هستند. عدم‌حمایت کافی از طریق تصویب قوانین و مقررات لازم توسط مراجع ذی‌صلاح، فقدان بستر مناسب جهت حضور فعال و مستمر مشترکان صنعت برق در بورس انرژی خصوصا مشترکان صنعتی، مشکلات نقدینگی و فراهم نبودن منابع مالی جدید و محدودیت‌های شرکت‌های توزیع برق به دلیل ساختار نیمه‌دولتی آنها و عدم‌تمایل نیروگاه‌های غیردولتی به عرضه برق در بورس انرژی به دلیل وجود قراردادهای دوجانبه از موانع اصلی عدم‌تحقق انتظارات است.

جولا حالت ایده‌آل برای کشف قیمت واقعی برق در بورس انرژی را اتخاذ تمهیداتی می‌داند که طی آن تمام مصرف‌کنندگان صنعتی به‌ویژه واحدهای فعال

در ادامه در صفحه بعد

شـهرک‌های صنعتـی، بـرق موردنیـاز خـود را از بـورس انـرژی خریـداری کننـد. بـر همیـن اسـاس بیـان می‌کنـد: در ایـن رابطـه در سـال ۱۳۹۴ امـکان خریـد بـرق بـرای مشـترکان صنعتـی بـالای ۵ مـگاوات (صرفـا در صـورت تمایـل) فراهـم شـد. همچنیـن بـرای واحدهـای متقاضـی جدیـد بـا قـدرت بـالای ۵ مـگاوات نیـز اختیـار انتخـاب یکـی از روش‌هـای خریـد از بـورس انـرژی، انعقـاد قـرارداد دوجانبـه یـا تامیـن بـرق از طریـق نیروگاه‌هـای متعلـق بـه خـود در نظـر گرفتـه شـد. پرواضـح اسـت در چنیـن حالتـی نمی‌تـوان انتظـار چندانـی از بـورس انـرژی بـرای کشـف قیمـت واقعـی بـرق داشـت. در واقـع بـه اسـتناد ابلاغیـه هیـات وزیـران مـورخ ۲۰/ ۰۷/ ۱۳۹۹ تمامـی مشـترکان صنعتـی بـالای ۵ مـگاوات از ابتـدای اردیبهشـت سـال ۱۴۰۰ ملـزم بـه خریـد بـرق از طریـق قراردادهـای دوجانبـه یـا سـایر روش‌هـای متـداول در بـورس انـرژی شـدند.

وی بـا اشـاره بـه اینکـه طبـق انتظـارات، پـس از ابـلاغ این مصوبـه از ابتـدای سـال ۱۴۰۰حجـم معامـلات خـارج از بـازار عمده‌فروشـی بـا افزایـش قابل‌توجهـی همـراه شـد، خاطرنشـان می‌کنـد: هرچنـد مطابـق آمارهـای رسـمی بیشـترین سـهم از ایـن معامـلات متعلـق بـه قراردادهـای دوجانبـه اسـت امـا در مصوبـه مذکـور، برنامه‌ریـزی بـرای حضـور طیـف جدیـدی از مصرف‌کننـدگان یعنـی مشـترکان بـالای یـک مـگاوات نیـز در نظـر گرفتـه شـد. اخیـرا نیـز اخبـاری مبنـی بـر امـکان حضـور سـایر مشـترکان زیـر یـک مـگاوات از طریـق خرده‌فروشـان بـه عنـوان یکـی از برنامه‌هـای آتـی توسـعه بـورس مطـرح شـده کـه در صـورت اجـرای آن بـه جـز مصرف‌کننـدگان خانگـی و رعایت‌کننـدگان الگـوی مصـرف، بـرق موردنیـاز کلیـه مشـترکان از طریـق شـرکت‌های توزیـع یـا شـرکت‌های خرده‌فـروش بـرق از بـورس انـرژی تامیـن خواهـد شـد و خریـدار و فروشـنده بـدون واسـطه‌گری، بـا یکدیگـر در فضایـی شـفاف و کارآمـد معاملـه خواهنـد کـرد.

تامین مالی؛ کلیدی‌ترین مزیت بورس انرژی

عضـو هیات‌مدیـره بـورس انـرژی ایـران تامیـن مالـی را از جملـه مهم‌تریـن کارکردهـای بورس‌هـا دانسـته و می‌افزایـد: مسـلما تامیـن مالـی در بـورس زمانـی بـه درسـتی صـورت می‌پذیـرد کـه ابزارهـای مناسـب در بـازار سـرمایه تعریـف شـده باشـد. در حقیقـت گواهـی ظرفیـت انـرژی یکـی از ابزارهایـی بـوده کـه طـی سـال‌های اخیـر از سـوی نیروگاه‌هـای مختلـف جهـت توسـعه و احـداث فازهـای تکمیلـی مـورد اسـتفاده قـرار گرفتـه اسـت. از ایـن رو طبـق گزارش‌هـای موجـود طـی سـال ۱۴۰۰ ارزش معامـلات ایـن اوراق بیـش از ۱۳هـزار میلیـارد ریـال بـوده و اوراق گواهـی ظرفیـت نیروگاه‌هـای کاسـپین، هنـگام، گهـران، گلسـتان و سـیکل ترکیبـی ارومیـه در بـورس انـرژی مـورد پذیـرش قـرار گرفته‌انـد.

ایـن کارشـناس ارشـد صنعـت بـرق بـا تاکیـد بـر اینکـه اسـتفاده از گواهی‌هـای ظرفیـت آنچنـان کـه بایـد و شـاید و بـه انـدازه کافـی توسـعه نیافتـه، می‌گویـد: بایـد ایـن امـکان بـرای همـه سـرمایه‌گذاران و فعـالان حـوزه بـرق فراهـم شـود کـه بـه صـورت جـدی و بـا دیـدگاه تامیـن مالـی بـه اسـتفاده از ایـن ابـزار توجـه کننـد. البتـه نبایـد ایـن مسـاله را از نظـر دور داشـت کـه یکـی دیگـر از ابزارهـای تامیـن مالـی کـه خوشـبختانه در قانـون اخیرالتصویـب «مانع‌زدایـی از صنعـت بـرق» نیـز مـورد توجـه قانون‌گـذار قـرار گرفتـه گواهـی صرفه‌جویـی انـرژی اسـت. بـه دلیـل بـالا بـودن شـاخص شـدت انـرژی در کشـور در مقایسـه بـا سـایر کشـورها، موضـوع اسـتفاده از ابـزاری بـه نـام گواهـی صرفه‌جویـی انـرژی کـه امـکان کاهـش شـیب تنـد ایـن شـاخص را فراهـم می‌آورد، بـه یـک مطالبـه اصلـی در صنعـت بـرق تبدیـل شـده اسـت.

ایـن کارشـناس صنعـت بـرق بـا بیـان اینکـه در نـگاه اول گواهـی صرفه‌جویـی انـرژی بـا هـدف مدیریـت مصـرف طراحـی شـد، تصریـح می‌کنـد: در واقـع ایـن گواهـی بـه نحـوی طراحـی شـد کـه آن دسـته از اشـخاصی کـه بـا مدیریـت مصـرف، عملکـرد بهتـری داشـته باشـند؛ در ازای میـزان انـرژی صرفه‌جویی‌شـده، پـاداش دریافـت کننـد. در مقابـل اشـخاصی کـه مصـرف بالاتـری داشـته بـه نوعـی جریمـه و مجبـور باشـند کـه بـه انـدازه انحـراف از میـزان اسـتاندارد مصـرف، انـرژی موردنیـاز خـود را از بـازار خریـداری کننـد.

بـا ایـن حـال وی بـر ایـن بـاور اسـت کـه اوراق صرفه‌جویـی انـرژی بـه عنـوان یـک ابـزار تامیـن مالـی نیـز می‌توانـد مـورد توجـه قـرار گیـرد و در ایـن خصـوص توضیـح می‌دهـد: بـر ایـن اسـاس چنانچـه شـخصی بخواهـد تکنولـوژی جدیـدی را بـرای صرفه‌جویـی در مصـرف انـرژی پیاده‌سـازی کنـد، می‌توانـد بـرای تامیـن مالـی آن طـرح، اوراق گواهـی را تـا سـقفی از مبلـغ صرفه‌جویی‌شـده در بـازار منتشـر کـرده و منابـع حاصـل از آن را در طـرح سـرمایه‌گذاری کنـد. بـا توجـه بـه اینکـه در مـاده (۵) قانـون مـورد اشـاره و مـاده (۱۲) قانـون رفـع موانـع تولیـد رقابت‌پذیـر و ارتقـای نظـام مالـی، ظرفیـت بسـیار مناسـبی جهـت صـدور گواهـی صرفه‌جویـی انـرژی بابـت سـوخت صرفه‌جویی‌شـده یـا مصرف‌نشـده قابـل عرضـه در بـورس انـرژی در نظـر گرفتـه شـده کـه انتظـار مـی‌رود بـا تصویـب آیین‌نامه‌هـای لازم، امـکان معاملـه ایـن اوراق در بـورس انـرژی تسـریع شـود.

جـولا در ادامـه بیـان می‌کنـد: در زمـان تصویـب قانـون بـازار اوراق بهـادار در سـال ۱۳۸۴ و همچنیـن قانـون توسـعه ابزارهـا و نهادهـای مالـی در سـال ۱۳۸۸، بـورس انـرژی تاسـیس نشـده بـود، بـه همیـن دلیـل نقـش آن در معامـلات حامل‌هـای انـرژی، ماننـد آنچـه بـورس اوراق بهـادار در معامـلات سـهام و بـورس‌کالا در معامـلات کالا ایفـا می‌کننـد، مغفـول مانـد؛ امـا خوشـبختانه در برنامـه ششـم توسـعه کشـور تمهیداتـی در خصـوص توسـعه بـازار سـرمایه بـا تاکیـد بـر طراحـی و مهندسـی ابزارهـای مالـی و کالایـی، توسـعه بـازار انـرژی و عرضـه نفـت خـام و فرآورده‌هـای نفتـی در بـورس انـرژی در نظـر گرفتـه شـده اسـت.

وی در پایـان گفـت: امیـد آن مـی‌رود کـه جایـگاه صنعـت بـرق نیـز در بـورس انـرژی در برنامـه هفتـم و بودجـه سـال آتـی بیـش از پیـش تقویـت شـود کـه ایـن مهـم بـا جدیـت از طریـق سـندیکای صنعـت بـرق، اتـاق بازرگانـی و کمیسـیون انـرژی مجلـس در دسـت پیگیـری اسـت تـا بـورس انـرژی ایـران بـا بـه کارگیـری تمامـی ظرفیت‌هـا و توانمندی‌هـای خـود در بـازار سـرمایه و بـا تمرکـز بـر توسـعه و تعمیـق بازارهـا، خلـق ابزارهـای نویـن و گسـترش کاربـری ابزارهـای موجـود، عـلاوه بـر کاهـش تصدی‌گـری دولـت در تجـارت بـرق، نقـش بیشـتر و مهم‌تـری در افزایـش شـفافیت اقتصـاد صنعـت بـرق ایفـا کنـد.

مصرف گاز به ۶۵۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد

جـواد اوجـی اظهـار کـرد: طبـق پیش‌بینی‌هـا، از فـردا به‌ویـژه در اسـتان‌های شـمال و شـمال شـرق کشـور سـرما و کاهـش شـدید دمـا را تـا منهـای ۱۵ درجـه تجربـه خواهیـم کـرد کـه مانـدگاری ایـن کاهـش دمـا و سـرما نیـز کار را کمـی سـخت‌تر خواهـد کـرد.

وی افـزود: همـکاران مـا در وزارت نفت و شـرکت ملی گاز ایـران بـا آماده‌بـاش کامـل روی سـکوهای تولیـد و بخـش میدان‌هـای بالادسـت و پایین‌دسـت، پالایشـگاه‌ها و خطـوط انتقـال حضـور دارنـد و شـبکه گاز پایـدار اسـت.

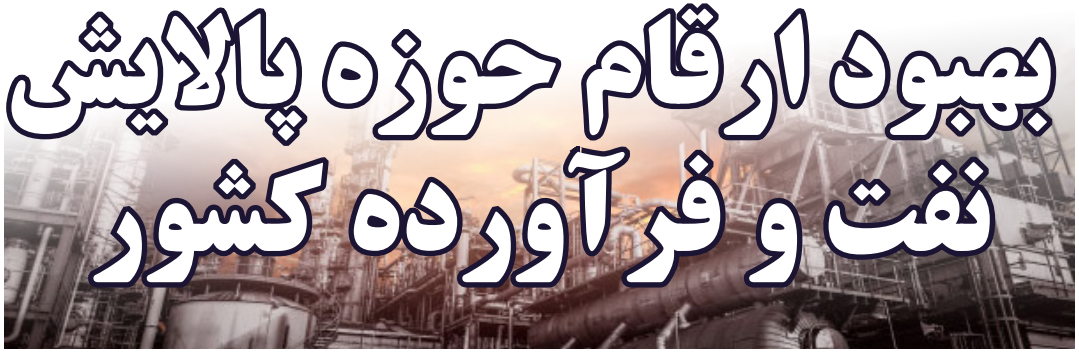
وزیـر نفـت تصریـح کـرد: بـا توجـه بـه رونـد مصرفـی کـه ایـن روزهـا اتفـاق افتـاده و همان‌طـور کـه در خبرهـا نیـز اعـلام شـده اسـت در بخـش خانگـی و تجـاری بیـش از ۶۲۰ تـا ۶۳۰ میلیـون مترمکعـب رکـورد مصـرف گاز را داشـته‌ایم کـه شـاید در روزهـای سـرد پیـش رو بـه مصـرف ۶۵۰ میلیـون مترمکعـب نیـز برسـیم.

اوجـی بـا بیـان اینکـه در هیـچ جـای دنیـا و هیـچ کشـوری نشـنیده‌ام در بخـش خانگـی و تجـاری ایـن مقـدار مصـرف گاز ثبـت شـود، عنـوان کـرد: معتقدیـم رقـم زیـادی از ایـن ۶۳۰ میلیـون مترمکعـب گاز واقعـاً اسـراف می‌شـود، از ایـن رو از همـه هموطنـان خواهـش می‌کنـم خدمتگـزاران خـود را در صنعـت نفـت و شـرکت ملـی گاز یـاری کننـد تـا بتوانیـم ایـن نعمـت الهـی را بـه دسـت همـه هموطنانمـان در اسـتان‌های شـمال شـرق و غـرب کشـور و دیگـر اسـتان‌ها برسـانیم کـه ایـن مهـم بـا مصـرف بهینـه محقـق می‌شـود.

وی در پاسـخ بـه ایـن پرسـش کـه بـا توجـه بـه بـرودت هـوا در روزهـای آینـده، آیـا ممکـن اسـت گاز بخـش خانگـی بـا محدودیـت مواجـه شـود؟ گفـت: خـط قرمـز مـا حسـب دسـتور رئیس‌جمهـوری بخـش خانگـی اسـت. از ایـن رو سـعی بـر ایـن اسـت اجـازه ندهیـم گاز ایـن بخـش قطـع شـود. .

وزیـر نفـت افـزود: مـا از خـود دولـت هـم شـروع کرده‌ایـم، بخش‌هـای دولتـی، سـازمان‌های اداری و هرکجـا کـه مصـرف غیرمتعـارف دارنـد ابتـدا اخطـار می‌گیرنـد و اگـر رعایـت نکننـد گاز آنهـا قطـع خواهـد شـد.

بهبود ارقام حوزه پالایشی نفت و فرآورده کشور

نگاهی به‌عملکرد صنعت پالایش کشور نشان می‌دهد این صنعت توانسته است افزون بر بهبودبخشی به ارقام و آمار ظرفیت پالایشی کشور و تولید بنزین و نفت‌گاز، در حوزه تولید و توزیع پایدار سوخت در کشور، توسعه همکاری با کشورهای همسایه و همسو در حوزه پالایش تا تجارت فرآورده و صدور خدمات فنی- مهندسی گام‌های مهمی بردارد و افزون بر آن طرح‌های مهم بهینه‌سازی پالایشی را هم تکمیل کند. بر اساس گزارش عملکرد وزارت نفت که دستاوردهای این صنعت در بازه زمانی پاییز ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ را نشان می‌دهد، صنعت پالایش وزارت نفت دولت سیزدهم توانسته است آمارهای خود در حوزه پالایش نفت‌خام و تولید فرآورده‌های بنزین و گازوئیل را بهبود بخشد.

با افزایش خوراک نفت‌خام و میعانات گازی پالایشگاه‌ها، ظرفیت پالایشی کشور با افزایش ۵درصدی از ۲میلیون و ۱۷۰هزار بشکه در روز، به ۲میلیون و ۲۸۶هزار بشکه در روز افزایش یافته‌است. آمارها نشان می‌دهد با تکمیل برخی طرح‌های بهینه‌سازی در پالایشگاه‌های کشور، تولید متوسط بنزین موتور کشور، ۱۰درصد رشد یافته و از ۷۶/۹۳میلیون لیتر در روز به ۱۰۳میلیون و ۶۷هزارمیلیون لیتر در روز رسیده است. در بازه زمانی پاییز ۱۴۰۰ تا پاییز ۱۴۰۱ همچنین تولید نفت‌گاز (گازوئیل) کشور ۱۱درصد رشد یافته و از عدد ۱۰۲میلیون و ۸۱هزار بشکه در روز، به ۱۱۴میلیون و ۱۴هزار لیتر در روز رسیده است.

صنعت پالایش کشور از ابتدای آغاز به‌کار دولت سیزدهم به‌منظور جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز با تمرکز بر لزوم توسعه ظرفیت پالایشی کشور با اتکا به توان داخلی و بخش خصوصی، احداث پتروپالایشگاه‌های جدید به ظرفیت ۴۹/۱میلیون بشکه در روز را در دستور کار قرار داده‌است که پیگیری مشارکت‌نامه و تامین‌مالی پتروپالایشگاه شهید سلیمانی و پالایشگاه مروارید مکران جمعا با سرمایه‌گذاری حدود ۱۸میلیارد دلار با بانک‌ها و هلدینگ‌های بزرگ داخلی از جمله اقدام‌های انجام‌شده در این حوزه است. شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی کشور همچنین در طول یک سال‌گذشته از آغاز به‌کار دولت سیزدهم، با به نتیجه رساندن اجرای عملیات پالایش فراسرزمینی به ظرفیت ۱۴۰هزار بشکه در روز با کشور ونزوئلا موفق شد گام مثبتی در جهت توسعه همکاری با کشورهای همسو و صدور خدمات فنی و مهندسی در حوزه صنعت پالایش به دیگر کشورها بردارد. شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران همچنین صدور نخستین بخش از محموله کاتالیست ایرانی به روسیه را به‌عنوان گامی دیگر در مسیر توسعه همکاری با کشورهای همسایه ثبت کرد.

تحقق تجارت ۲۰ میلیارد دلاری با عراق مستلزم چه اقداماتی است؟

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران با انتشار گزارش «سند سیاست تجاری عراق» به بررسی ساختار اقتصادی و تجاری عراق و مهم‌ترین اسناد و استراتژی‌های کلان اقتصادی این کشور پرداخته است.

در ادامه برخی از مهم‌ترین گزاره‌های این گزارش را می‌خوانید:

- عراق دومین واردکنندهٔ محصولات ایرانی پس از چین است که اهمیت استراتژیک این کشور را برای ایران نشان می‌دهد؛ به ویژه اینکه روابط تجاری ایران و عراق (هر چند فارغ از تأثیرات منفی تحریم‌ها علیه ایران نبوده)، به جز در سال ۹۸-۱۳۹۷پیوسته صعودی بوده است.
- با توجه به مذاکرات میان ایران و عراق برای افزایش حجم مبادلات تجاری خود به ۲۰ میلیارد دلار، از ۱۴ میلیارد دلار کنونی، مجموعه‌ای از اقدامات در حوزه‌های سیاست‌گذاری، تجاری، حمل‌ونقل، آموزشی، زیرساختی، استانداردها و بانکی و مالی از سوی هر دو کشور ضروری است. از آن جمله:
- به واسطه تحریم‌ها علیه ایران، عراق در پرداخت بدهی خود بابت خرید گاز و برق از ایران با مشکل روبه‌رو بوده است؛ از مطالبات دولت ایران نزد بانک‌های عراق می‌توان به عنوان منبع فاینانس پروژه‌های شرکت‌های ایرانی در عراق استفاده کرد.
- فرسودگی روش‌ها و ابزارهای کشاورزی عراق احتمالا این کشور را به بازاری مهم، هم از نظر خدمات مشاوره‌ای و هم از حیث به روز کردن تجهیزات کشاورزی تبدیل خواهد کرد. علاوه بر فروش تجهیزات کشاورزی به عراق از سوی شرکت‌های ایرانی، احداث خطوط تولید این ماشین‌آلات در عراق (با شرط تضمین فروش آن‌ها از سوی دولت عراق) می‌تواند فرصت مناسبی برای تعمیق روابط اقتصادی دو کشور باشد.

- یکی از زمینه‌های توسعهٔ همکاری حوزه راه و ساختمان‌سازی است. فرسودگی زیرساخت‌های جاده‌ای و ساختمانی عراق به واسطه جنگ، سبب شده تا دولت عراق توجه ویژه‌ای به این حوزه داشته باشد.
- بهره‌گیری از فرصت تمایل دولت عراق به انعقاد توافق‌های تجاری با کشورهای منطقه، مستلزم افزایش واردات از عراق است؛ بدون در نظر گرفتن صادرات انرژی از ایران، در شرایطی که عراق در حوزهٔ کالایی با تراز تجاری به شدت منفی روبه‌رو است، احتمالا بغداد تمایلی به انعقاد توافق تجارت ترجیحی با ایران نخواهد داشت. سیاست‌گذاران ایرانی در تمام سطوح می‌توانند از شرایط گذار و بازتعریف وضعیت تجاری-اقتصادی عراق برای پیشبرد یک قرارداد تجارت ترجیحی میان دو کشور بهره ببرند تا زیرساخت نهادی ضروری جهت توسعه روابط ایجاد شود.
- تجارت خدمات یکی از حوزه‌های کمتر پرداخته شده در روابط میان ایران و عراق است. در حالی که در برخی حوزه‌ها مانند توریسم مذهبی فعالیت‌هایی از سوی ایران صورت گرفته که آن هم کمتر جنبهٔ اقتصادی داشته است، در حوزه‌های دیگر مانند توریسم درمانی کشور ایران از پتانسیل‌های بالایی برای ارائهٔ خدمات به اتباع عراقی برخوردار است. فقدان زیرساخت‌ها و شرکت‌های ارائه دهندهٔ خدمات آسیب‌های مهمی به این مسئله وارد کرد. این امر می‌تواند توسط بخش خصوصی مورد توجه قرار گیرد.

رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران با بیان اینکه زمینه‌های کمبود گاز در کشور از ۱۵ سال پیش آغاز شده بود، گفت: بزرگترین استراتژی برای تراز گاز در کشور، کاهش و کنترل شدت مصرف است.

استراتژی برای تراز گاز، کاهش و کنترل شدت مصرف است

رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران گفت: از ۱۵ سال گذشته زمینه کمبود گاز شروع شده و متاسفانه با وجود هشدارها از طرف بخش خصوصی، دولت نسبت به آن بی توجهی کرده است

آرش نجفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران با بیان اینکه زمینه‌های کمبود گاز در کشور از ۱۵ سال پیش آغاز شده بود، گفت: بخش‌خصوصی به دولت اعلام کرده بود که شدت مصرف گاز در کشور از حد متعارف گذشته است از این‌رو موضوعاتی در زمینه چگونگی صرفه‌جویی در مصرف را مطرح کردیم.
وی جایگزین کردن بخاری‌های گازی گرید A را راهکاری مناسب برای جبران ناترازی گاز دانست و افزود: بزرگترین استراتژی برای تراز گاز در کشور، کاهش و کنترل شدت مصرف است؛ در حال حاضر در کشور ۲۰ میلیون بخاری گازی استفاده می‌شود که روزانه این بخاری‌ها حدود هزار میلیارد تومان اتلاف گاز دارند که می‌توان با راهکاری ساده این اتلاف انرژی را کنترل و به سمت صنایع هدایت کنیم.

نجفی با بیان اینکه صنایع مولد با قیمت مناسب گاز را خریداری می‌کنند، گفت: هر متر مکعب گاز به صنایع ۵ هزار تومان فروخته می‌شود این در حالیست که هزینه فروش گاز در بخش خانگی ۱۰۰ تومان است از این‌رو فروش گاز در بخش خانگی صرفه اقتصادی ندارد و بهتر است که کاهش مصرف گاز را در کشور رقم بزنیم و گاز صرفه جویی شده در مصارف خانگی را به صنایع تزریق و هدایت کنیم.
رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران با اشاره به کمبود گاز در صنایع پتروشیمی، تصریح کرد: فصل کاشت بسیاری از کشورها آغاز شده است و آنها به اوره نیازمند هستند اما در حال حاضر به دلیل کمبود گاز پتروشیمی‌ها نمی‌توانند در این بازی ایفای نقش کنند و از تولید اوره باز مانده‌اند باید به این نکته توجه کرد که نمی توان اوره را تولید و در انبارها دپو کرد.
وی با بیان اینکه صنایع از جمله سیمان و فولاد به گاز طبیعی نیاز دارند، گفت: صنعت فولادسازی برای احیا و سیمانی‌ها برای تولید به گاز طبیعی نیاز دارند و می‌خواهیم نیاز آنها به سوخت‌ها را با سایر سوخت‌ها مانند مازوت جبران کنیم این اقدام را نمی توان در صنعت فولاد انجام داد اما می‌توان در نیروگاه‌ها سوخت را جایگزین کنیم.
نجفی با اشاره به تبعات استفاده از سوخت جایگزین، گفت: افزایش آلایندگی هوا، کاهش راندمان تولید، صدمه زدن به فرآیند نیروگاهی و تکنولوژی از جمله پیامدهای استفاده از مازوت است. اگر همه این موارد را جمع کنیم میزان خسارت‌های وارده غیر قابل محاسبه می‌شود در حالی‌که اگر سرمایه‌گذاری در کاهش مصرف را بهینه سازی کنیم حداقل با ۴ میلیارد دلار شبکه بخارهای کشور را از گرید F و G به گرید A ارتقا بدهیم و اینگونه بخش قابل توجهی از ناترازی گاز از بین می رود و حدود ۱۲۰ تا ۱۵۰ میلیون مترمکعب گاز صرفه‌جویی می‌کنیم.

به گفته او امکان تولید بخاری گازی گرید ای در داخل کشور وجود دارد.
رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران با بیان اینکه ظرفیت سرمایه‌گذاری در این بخش را تعریف کردیم، گفت: سرمایه‌گذار به وزارت نفت معرفی کردیم که در قبال دریافت نفت خام، بخاری گازی تحویل بدهند و به عبارتی تهاتر انجام شود بخش خصوصی گام‌های خود را برای کاهش مصرف انرژی انجام داده است اما دولت اقدام ملی برای عملیاتی کردن این کار انجام نمی‌دهد و اینگونه هزینه جدیدی نیز به مردم برای خرید این نوع بخاری‌ها تحمیل نمی‌شود و از محل صرفه‌جویی گاز و مابه‌التفاوت قیمت آن ظرف ۲ سال به‌دست می‌آید.

افت ۷۰ درصدی صادرات گاز به ترکیه/ ایران مجبور به پرداخت غرامت می‌شود؟

به گزارش تجارت‌نیوز، شرکت بوتاش ترکیه با اعلام افت ۷۰ درصدی صادرات گاز از ایران به ترکیه اعلام کرد: بروز مشکلات فنی ناشی از افزایش مصرف گاز در ایران طی زمستان منجر به افت صادرات شده است. بنابراین احتمال بروز کسری گاز در صنایع و نیروگاه‌های ترکیه وجود دارد.
طبق قرارداد ۲۵ ساله ایران و ترکیه، در زمستان‌ها که مصرف گاز اوج می‌گیرد، تامین ۱۰ درصد از سهم بازار گاز این کشور بر عهده ایران است. این در حالی است که فرآیند صادرات گاز به ترکیه در سال‌های اخیر با چالش‌هایی مواجه بود. وزارت انرژی ترکیه چندی پیش از توقف صادرات گاز ایران به مدت ۱۰ روز خبر داد. همچنین بهمن ماه پارسال تحویل گاز به ترکیه به مدت دو هفته متوقف شد.
بر اساس این گزارش، یکی از سناریوهای محتمل در صورت ادامه‌دار بودن روند توقف صادرات گاز ایران به ترکیه، اقدام قانونی این کشور علیه ایران به شمار می‌آید. چنانکه چنین عملکردی در میان مقامات ترک دور از انتظار نیست.
در ژانویه سال ۲۰۱۲ شرکت بوتاش با طرح ادعایی مبنی بر «نامطمئن بودن شرکت ملی گاز ایران در تحویل گاز» شکایتی به دیوان داوری بین‌المللی ارائه کرد. در همان مقطع مسئولان ترکیه اعلام کردند که به دنبال گرفتن دو میلیارد دلار خسارت از ایران هستند.
بدین ترتیب تداوم بی‌نظمی فعلی در صادرات گاز ایران به ترکیه می‌تواند به منزله بهانه‌ای در دست آنکارا برای طلب جریمه باشد. بنابراین دولتمردان باید با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی در داخل در این زمینه محتاطانه عمل کنند.

کیوان جودی

ضرورت صیانت از ظرفیت‌های شرکت‌های فعال صنعت برق

کیوان جودی / دبیر کمیته سازندگان سیم و کابل سندیکای صنعت برق ایران

صنعت برق با وجود مشکلات و فراز و فرودهای بسیار در طول دهه‌های گذشته، توسعه‌ای غیرقابل انکار داشته و توانسته در تقویت زیرساخت‌های کلیدی کشور نقشی کلیدی ایفا کند. با وجود این در طول یک دهه اخیر صنعت برق کشور گرفتار تنگناها و مشکلاتی بوده که نتیجه روشن آن تضعیف جدی ظرفیت‌های ساخت و تولید در این بخش بوده است.

واقعیت این است که در طول سال‌های گذشته دولت نتوانسته با ایجاد شفافیت در فضای کسب‌وکار و حذف موانع پیش روی فعالان صنعتی به نحو موثری شرایط اقتصادی مناسب را برای رشد و توسعه فراهم سازد تا از این طریق انگیزه‌های بیشتری برای حضور موثرتر و افزایش سرمایه بخش خصوصی ایجاد کند. بر همین اساس به جرات می‌توان گفت صنعت برق که در طول تمام این سال‌ها گرفتار پیامدهای ناشی از اقتصاد بیمار، ناکارآمد و یارانه‌ای برق بوده، در فضای عمومی کسب و کار هم با چالش‌های متعددی دست و پنجه نرم کرده که افزایش قیمت تمام‌شده، کاهش قدرت رقابت و ناکارآمدی نظام بانکی تنها بخش کوچکی از آن بوده است.

این پروسه بحران‌ساز شرکت‌های فعال صنعت برق به ویژه سازندگان تجهیزات را با مشکلات گسترده‌ای مواجه کرد و عملا نه‌تنها به بدهکارتر شدن واحدهای تولیدی منجر شد، بلکه زمینه را برای افول نقدینگی در این حوزه هم فراهم کرد. در این میان البته عدم دریافت به موقع یا حداقل زمان‌بندی‌شده مطالبات هم کاهش سرمایه در گردش شرکت‌ها و ایجاد موانع جدی برای تامین مواد اولیه را به دنبال داشته است. در این فهرست بلندبالای چالش‌ها از یک‌طرفه بودن قراردادها و تحمیل ریسک‌ها و هزینه‌ها به شرکت‌های سازنده، پیمانکار، مشاور و تامین‌کننده هم نمی‌توان چشم پوشید. صنعت برق سال‌هاست از محل نبود قرارداد تیپ عادلانه یا عدم تمکین کارفرمایان به آن، متحمل خسارات بسیاری شده است که البته عدم هماهنگی نهادهای نظارتی و کارفرمایی و اتخاذ تصمیماتی که عمدتا به زیان بخش خصوصی بوده، به این زیان‌ها دامن زده است.

در این میان سازندگان تجهیزات صنعت برق که طی سال‌های متمادی گذشته با وجود مصائب و مشکلات فراوان تلاش کرده‌اند ضمن حفظ ظرفیت‌های تولیدی خود، از قطار پیشرفت تکنولوژی دنیا عقب نمانند و توسعه دانش و فناوری ساخت را نیز در دستور کار داشته باشند، علاوه بر اینکه از چالش‌های مختص صنعت برق آسیب دیده‌اند، از نوسانات و التهابات فضای عمومی کسب‌وکار هم دچار خسارت‌های زیادی شده‌اند. فعالان حوزه سیم و کابل هم از این قاعده مستثنی نیستند، چرا که هزینه ناشی از افزایش نهاده‌های تولید به ویژه فلزات اساسی و نرخ ارز، انباشت مطالبات معوق و نیز محدودیت‌های جدی ناشی از تحریم‌ها ظرف چند سال گذشته، ظرفیت‌های تولیدی این شرکت‌ها را که می‌توانست به یک پشتوانه جدی برای توسعه صادرات تجهیزات، ارزآوری و افزایش تولید ناخالص ملی تبدیل شود، تهدید و تضعیف کرده است.

با توجه به اینکه صیانت از ظرفیت‌های شرکت‌های فعال این حوزه از مسیر رفع مشکلات متعدد حاکم بر فضای کسب و کار صنعت برق، از اهمیت بسزایی در این صنعت برخوردار است، کمیته سازندگان سیم و کابل از همان سال‌های ابتدایی فعالیت سندیکای صنعت برق ایران در این تشکل فعال شده و همچنان با توان و انگیزه بالا، چالش‌ها و مسائل فعالان این حوزه را دنبال می‌کند. این کمیته که بیش از هر چیز ایجاد هماهنگی و تعامل برای افزایش توان شرکت‌های عضو و انعکاس نقاط قوت آنها را هدف‌گذاری کرده، ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای اجرایی برای رفع نواقص موجود را نیز در دستور کار خود دارد. ضمن اینکه جلوگیری از عرضه محصولات بی‌کیفیت، انتقال تجربیات علمی و عملی دست‌اندرکاران و دفاع از منافع مشروع شرکت‌های عضو به ویژه احصا و تجمیع مطالبات مشترک اعضا و پیگیری وصول آنها از طریق یک پنجره واحد از جمله دیگر اهداف کلیدی و مهم این کمیته است.

در این میان نباید این مساله را از نظر دور داشت که تا وقتی دولت در تدوین سیاست‌های کارآمد، منسجم و فراگیر برای حمایت از بخش خصوصی و نیز تعامل موثر با سایر کشورها و تمرکز بر ورود به بازارهای بین‌المللی اقدام موثری را صورت ندهد، تلاش‌های فعالان صنعتی برای توسعه و پیشرفت کم‌اثر خواهد بود. در همین راستا ضروری است دولت و به صورت اخص وزارت نیرو در صنعت برق با مشارکت بخش خصوصی یک هسته جامع فکری و عملی ایجاد کرده و زمینه را برای همفکری موثر بازیگران کلیدی صنعت برق برای رفع چالش‌های فعلی فراهم آورد. نکته اینجاست که اگر این محورها توسط دولت پیگیری نشود، قطعا صنعت برق در ادامه مسیر، راه به جایی نخواهد برد و شرکت‌های ایرانی نه‌تنها بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی را به همتایان ترکیه‌ای و چینی و هندی خود می‌بازند، بلکه برای حضور قدرتمند در بازارهای داخلی هم رمقی نخواهند داشت.

کمتر از ۱,۵ میلیارد دلار تجارت با قاره آفریقا

تجارت ایران و آفریقا به بیش از یک میلیارد دلار در سال جاری رسیده است. به گفته مسئولان گمرک ایران، این آمار با سهم ۹۳ درصدی ایران از صادرات به بیش از ۴۰ کشور آفریقایی امیدوارکننده است. این درحالی است که ایران در سال های گذشته کمتر از یک میلیارد دلار کالا به آفریقا صادر کرده و رقم صادرات ترکیه به این قاره به بیش از ۱۹ میلیارد دلار می رسد.

آخرین اخبار از میزان تجارت ایران و آفریقا نشان می دهد تا اواسط دی ماه سال جاری میزان تجارت طرفین به یک میلیارد و ۱۷۰ میلیون دلار رسیده است. به گفته روح الله لطیفی قائم مقام باشگاه تجار ایران و آفریقا، از این میزان، سهم صادرات ایران به بیش از ۹۳ درصد می رسد.

در سال ۱۴۰۱ ایران به بیش از ۴۴ کشور آفریقایی کالا صادر کرده که آفریقای جنوبی در رتبه نخست واردات از کشورمان است. این کشور ۲۸۰ میلیون دلار کالا از ایران خریده است.

پس از این کشور، موزامبیک، غنا، سودان و نیجریه ایستاده اند. در مقابل ایران بیشتر از تانزانیا، کنیا، آفریقای جنوبی و غنا کالا وارد کرده است.

براساس داده های آماری، تجارت ایران با قاره آفریقا در هشت ماه گذشته از سال جاری ۳۹ درصد نسبت به سال گذشته رشد کرده است. با این وجود ایران از دیگر رقبای منطقه ای و عملکرد خود در تجارت با کشورهای دیگر در تجارت با آفریقا فاصله دارد.

مدیرکل دفتر آفریقای سازمان توسعه تجارت ایران امروز اعلام کرد شبکه‌ای از هشت مرکز تجاری در سرتاسر قاره آفریقا فعال شده که با عرضه خدمات به شرکت های تولیدی و صادراتی ایران به توسعه سهم کشورمان از تجارت این قاره کمک می کند. هم چنین تبادل هیئت های تجاری و برگزاری نمایشگاه از دیگر تمهیداتی است که برای توسعه حضور کالای ایرانی در این قاره در نظر گرفته شده است.

چرا سوخت باکیفیت و مرغوب تولید نمی‌شود؟

دولت از مدیریت سوخت خارج شود

حمیدرضا صالحی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، درباره اوضاع تولید و توزیع بنزین در کشور اظهار داشت: بخشی از موضوع ناترازی عرضه و تقاضای بنزین در کشور ما به مدیریت برمی‌گردد، در حالی که نقش دولت باید رگولاتور باشد ولی اکنون پالایش و پخش در اختیار دولت است و بخش سوخت را مدیریت می‌کند. در هیچ جای دنیا دولت توزیع‌کننده سوخت نیست، امروز شرایطی نیست که دولت مثل گذشته عمل کند زیرا منابع مالی ندارد و جایگاهش نسبت به قبل تغییر کرده است. در دنیا هیچ پالایشگاهی تمام‌قد دولتی نیست، اما در کشور ما دولت مدل‌های قبلی را ادامه می‌دهد.

وی افزود: اکنون دولت نفتی را که بابت تبدیل به بنزین و گازوئیل به پالایشگاه تحویل می‌دهد هم برای پوشش نیاز داخل و هم صادرات کافی نیست و همین موضوع از کیفیت هم کم می‌کند، در حالی که اگر اقتصاد درست تعریف شود و دولت از تصدی‌گری این بخش خارج شود و فقط تعیین‌کننده قیمت و رگولاتور باشد و مسئولیت تولید و توزیع کم‌کم به بخش خصوصی واگذار شود هم قیمت به سمت واقعی‌سازی می‌رود و هم کسب و کار جدید تعریف و کیک این بخش نیز بزرگ می‌شود.

نائب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران تاکید کرد: هر جایی که دولت چنبره زده و حضور دارد ما مشکل داریم یعنی همان اتفاقی که در حوزه گاز و برق کشور رخ داده در مورد سوخت هم تکرار می‌شود. ما در اقتصاد کلان مشکل بنیادین داریم، اکنون نقش دولت و بخش خصوصی باید بازتعریف شود و دولت در جایی قرار گیرد که مثمرثمر باشد و بخش خصوصی هم راندمان و بهره‌وری را بالا ببرد و هم اینکه سرمایه‌گذاری انجام دهد.

وی بیان داشت: ما باید برنامه چند ساله داشته باشیم، دولت از مدیریت و تصدی‌گری سوخت خارج شود و وظیفه پالایش و پخش را چند کنسرسیوم انجام دهد. دولت اجازه دهد بخش خصوصی رشد کند و برای کیفیت و کمیت و قیمت مناسب هم پاسخگو باشد، بنابراین سیاست کلانی که همه دنبال آن هستیم از دولت شروع شود.

صالحی گفت: اکنون شرایطی است که تولید در حال رکود و افت است و نیاز به سرمایه‌گذاری دارد اما مصرف روال قبلی خود را طی می‌کند و این برای کشور جهان سوم یک چالش بزرگ ایجاد می‌کند زیرا ساز و کار لازم برای حل موضوع دیده نشده، بنابراین سوخت باکیفیت و مرغوب تولید نمی‌شود چراکه دولت سرمایه و درآمد نفتی و بودجه عمرانی ندارد.

وی با بیان اینکه دولت باید به سمتی برود که مردم را وارد ماجرا کند، زمانی مردم ورود می‌کنند که خودشان اختیار داشته باشند، تاکید کرد: اکنون به خاطر ارزانی از مرزهای شرقی کشور قاچاق هم صورت می‌گیرد، سال‌ها است برنامه‌ای برای واقعی شدن قیمت نداریم، بنابراین اوضاع تولید را هم به لحاظ کمیت و هم کیفیت در پالایشگاه‌ها تحت‌تاثیر قرار داده است، بعبارت دیگر هم در بخش تولید به دلیل عدم سرمایه‌گذاری مشکل داریم و هم اینکه برای کنترل مصرف برنامه‌ریزی نکرده‌ایم و تا این دو مشکل حل نشود این چالش همچنان ادامه خواهد داشت.

از تورم تا انزوای اقتصادی

فریال مستوفی

گزیده آمارهای اقتصادی مهرماه در حالی از سوی بانک‌مرکزی منتشر شد که نشان می‌دهد حجم نقدینگی در پایان مهرماه سال ۱۴۰۱ (معادل ۷/ ۵۶۷۶۹هزار میلیارد ریال) نسبت به پایان سال ۱۴۰۰ معادل ۵/ ۱۷درصد افزایش یافته است. همچنین، نرخ رشد ۱۲ماهه نقدینگی در مهرماه ۱۴۰۱ معادل ۳/ ۳۴درصد بوده است.

همچنین سهم پول از نقدینگی مهرماه، ۷/ ۱۲۷۹۸هزار میلیارد ریال بود که نسبت به مهر سال ۱۴۰۰ رشد ۳/ ۵۶درصدی و نسبت به اسفند ۱۴۰۰ رشد ۷/ ۲۹درصدی را نشان می‌دهد. باید گفت ۶/ ۱۰۴۲هزار میلیارد ریال از آمار مربوط به سهم پول از نقدینگی مهرماه سال‌جاری آمار مربوط به اسکناس و مسکوک در دست اشخاص است که نسبت به مهر و اسفند سال قبل به ترتیب ۹/ ۲۵درصد و ۹/ ۶درصد افزایش یافته است. شبه‌پول نیز در شهریورماه ۱۴۰۱ به ۰/ ۴۳۹۷۱هزار میلیارد ریال رسیده که نسبت به مهرماه سال قبل ۴/ ۲۲درصد و نسبت به اسفند سال گذشته ۳/ ۱۴درصد رشد داشته است.

همچنین نرخ تورم سالانه مهرماه ۱۴۰۱ برای خانوارهای کشور به ۹/ ۴۲درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۸/ ۰واحددرصد افزایش نشان می‌دهد. رشد پایه پولی در مهر ۱۴۰۱ نسبت به اسفند ۱۴۰۰، ۱۸درصد بوده که ۸/ ۶درصد آن بخش خالص مطالبات بانک‌مرکزی از بخش دولتی است. با انتشار این پول پرقدرت که به دلیل استقراض دولت از بانک‌مرکزی و کسری بودجه صورت گرفته است، چرخه گردش پول در اقتصاد، به تورم بیشتری در ماه‌های آینده دامن خواهد زد. این در حالی است که بانک‌مرکزی با تعیین نرخ بهره دستوری ۲۰درصدی در کنار نرخ تورم ۹/ ۴۲درصدی موجب شده است وام‌های بانکی به سمت خرید دارایی‌های امن بروند و به سرمایه‌گذاری‌های مولد اقتصادی وارد نشوند.

بزرگی دولت و عملکرد ضعیف آن موجب کسری بودجه زیادی شده که تورم‌زاست و در عین حال اختلاف نرخ بهره بانکی و تورم باعث شده است تا وام‌های بانکی به سمت سرمایه‌گذاری مولد نروند و اقتصاد ایران دچار رکود اقتصادی عمیق شود که این امر افزایش بیکاری و به خطر افتادن معیشت مردم را به همراه داشته است. علاوه بر این، ایران با نپذیرفتن توافق‌نامه‌های بین‌المللی و عدم‌عضویت در مجامعی مانند سوئیفت و کارگروه اقدام مالی علیه پولشویی نداشتن استانداردهای پایه‌ای و (FATF)، (WTO)، عدم‌عضویت در سازمان تجارت جهانی اختلال در روند تولید و جذب سرمایه‌گذاری با چالش‌های جدی مواجه شده است. در نتیجه این امر، ایران را در انزوای اقتصادی قرار داده و جایگاه آن را در اقتصاد بین‌الملل و حتی کشورهای همسایه کمرنگ کرده است. این مسائل باعث کاهش تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی زیر یک‌درصد شده و (GDP) در پی آن تورم‌های بالا و تشدید رکود را رقم زده است.

پس لرزه‌های پلاستیکی ابلاغیه ارزی بورس کالا

نایب رئیس انجمن ملی صنایع پلیمر ایران گفت: با تغییر غیر قانونی شیوه قیمت‌گذاری مواد اولیه محصولات پتروشیمی افزایش چشمگیری در قیمت پایه برخی گریدها اتفاق می‌افتد و قطعا اجرای پروژه‌های عمرانی آب‌رسانی مختل می‌شود.

سعید زمان‌زاده در گفت‌وگو با «ایسنا» با بیان اینکه وضعیت عرضه و تقاضا و رقابت در بورس کالا به نحوی است که تنها در چند محصول محدود رقابت کمتری صورت می‌گیرد، اظهار کرد: یکی از این محصولات استراتژیک و مهم که مستمرا و مستقیما در پروژه‌های عمرانی آب‌رسانی و گازرسانی کشور مصرف می‌شود پلی اتیلن سنگین گرید لوله بوده که با توجه به توان عرضه بالای پتروشیمی‌های داخلی و همچنین مشکل نقدینگی صنایع مصرف‌کننده و صنایع تکمیلی معمولا از رقابت کمتری برخوردار است.

وی با اشاره به انتشار نامه‌ای با موضوع ابلاغیه نرخ ارز محاسباتی در قیمت پایه محصولات پتروشیمی از سوی مدیر عملیات ارزی بورس کالا در فضای مجازی اظهار کرد: اکنون سازوکاری به اسم دستورالعمل تنظیم بازار را در اختیار داریم که نتیجه ساعت‌ها کار کارشناسی با حضور تمام ذی‌نفعان و خبرگان مرتبط حوزه صنایع پلاستیک است که توجه چندانی به آن نمی‌شود.

نایب رئیس انجمن ملی صنایع پلیمر ایران با بیان اینکه آخرین ویرایش این دستورالعمل اول دی‌ماه سال ۱۳۹۹ توسط وزارت صمت ابلاغ شد، گفت: اگر بخواهیم به بعضی از اهداف راهبردی این دستورالعمل اشاره کنیم باید بگوییم که کار بسیار ارزشمندی صورت گرفته و اگر پایبند این سازوکار و دستورالعمل‌ها باشیم بسیاری از مشکلات در آینده حل خواهد شد.

زمان‌زاده اظهار کرد: یکی از هدف‌های مهم راهبردی این دستورالعمل تدوین نقشه راه برای تنظیم بازار محصولات پتروشیمی، مدیریت یکپارچه در حلقه‌های زنجیره ارزش محصولات پتروشیمی و همچنین کمک به ایجاد ثبات در بازار محصولات پتروشیمی و حمایت و تقویت در صنایع تکمیلی است. وی با اشاره به اهمیت کمک به ایجاد ثبات در بازار اظهار کرد: در شرایط فعلی اگر در بعضی از گریدها و بعضی از محصولات پتروشیمی نیز شاهد ثبات باشیم آن‌هم تحت تاثیر این‌گونه تصمیمات قرار می‌گیرد.

نایب رئیس انجمن ملی صنایع پلیمر ایران با بیان اینکه مدیریت عرضه و تقاضای محصولات پتروشیمی یکی از اهداف راهبردی این دستورالعمل است، گفت: همچنین ایجاد شفافیت در معاملات نظارت بر تقاضا نیز باید در مکانیزم بورس دیده شود، در ماده۵ این دستورالعمل مکانیزم قیمت‌گذاری محصولات پتروشیمی مشخص شده است که به صراحت سازوکار قیمت‌گذاری مشخص و هرگونه تغییر در این سازوکار باید حتما در جلسه کمیته تخصصی پتروشیمی طرح و چنانچه رای آورد و تصویب شد، اجرایی شود.

به گفته زمان‌زاده، انجمن ملی صنایع پلیمری ایران به‌عنوان تنها نماینده حاضر در جلسه کمیته تخصصی پتروشیمی از طرف اتاق بازرگانی و همچنین کارگروه تنظیم بازار به‌شدت مخالفت خود را با این‌گونه بدعت‌گذاری‌ها اعلام می‌کند و همچنین به‌دلیل تبعات زیان‌بار ایجادشده از شوک و هیجان ناشی از این‌گونه نامه‌ها بر صنایع تکمیلی این حق را برای خودش محفوظ می‌دارد که اعتراض جدی خود را به مراجع ذی‌صلاح و قانونی اعلام کند.

وی با بیان اینکه این نامه افراد زیادی را تحت تاثیر این قرار داده است و تا دوباره بازار بخواهد به شرایط نرمال دست یابد زمان‌بر خواهد بود، گفت: در حال حاضر به‌دلیل شوک ارزی شاهد التهاب و هیجان در بازار محصولات پتروشیمی هستیم و در هفته‌های گذشته و همچنین هفته جاری نیز شاهد رقابت‌های چند ۱۰درصدی در بسیاری از گریدها بودیم که آسیب جدی در انتهای زنجیره ارزش و صنایع تکمیلی خواهد گذاشت.

نایب رئیس انجمن ملی صنایع پلیمر ایران با اشاره به آسیب‌های این بخش اظهار کرد: این مساله باعث افت تولید، از دست رفتن بازارهای صادراتی، تعدیل نیرو، بیکاری و همچنین تورم بسیار بالا در انتهای زنجیره عرضه می‌شود، روزانه مصرف بسیار بالایی در حوزه صنایع بسته‌بندی و محصولات تولیدشده پلاستیکی داریم و این تورم به مصرف‌کننده نهایی منتقل می‌شود که موضوع بسیار مهمی از دید اجتماعی است.

زمان‌زاده با بیان اینکه مطمئنا این آسیب تاکنون وارد شده اما نباید به آن دامن زده شود، مخصوصا در شرایط ملتهبی که اکنون در آن قرار داریم، گفت: در این شرایط به جای تدبیر و عقلانیت برای جلوگیری از گسترش دامنه این بحران این‌گونه مکاتبات غیر قانونی می‌تواند خسارت جبران‌ناپذیری به صنایع تکمیلی وارد کند.

وی اظهار کرد: در این راستا مدیر توسعه صنایع پایین‌دستی و دبیر کمیته تخصصی پتروشیمی طی نامه‌ای ضمن رد هرگونه قیمت‌گذاری دستوری مجددا تاکید شد که قیمت‌گذاری مانند گذشته و در چارچوب قوانین و مقررات موجود و طبق دستورالعمل بازار محصولات پتروشیمی صورت بگیرد.

به گفته نایب رئیس انجمن ملی صنایع پلیمر ایران، امیدواریم بعد از این شاهد چنین تصمیماتی نباشیم؛ چراکه تبعات آن جبران‌ناپذیر است و صرفا به یک بخشی از صنایع یا بخشی از بازار کسب‌وکار منتج نخواهد شد و تبعات آن بسیار فراگیرتر خواهد بود و آسیب جدی آن به قشر آسیب‌پذیر، مردم و مصرف‌کننده نهایی منتقل می‌شود.

معرفی کتاب

❁❁اقتصاد اطلاعات❁❁

اقتصاد و اطلاعات دو مسئله‌ای هستند که به یکدیگر مرتبط‌اند. در حقیقت می‌توان گفت آمار و اطلاعات وابسته به اقتصاد هستند. جنس همه‌ی موضوعات اقتصادی، ارزیابی و تحلیل اطلاعاتی است که ماهیت مالی دارند. آمارهای اقتصادی، اعتبار، ارزش افزوده و بهای تمام شده، هم اطلاعات تحلیل شده و هم اقتصاد را در بر می‌گیرد. از این رو نمی‌توان اقتصاد و اطلاعات را به آسانی از یکدیگر جدا کرد. در واقع اقتصاد و اطلاعات اقتصادی یک عینیت واحد محسوب می‌شوند.
اقتصاد را علم انتخاب می‌دانند و انتخاب نیز در کنار اطلاعات و بهره‌مندی درست از آن انجام می‌پذیرد. اطلاعات، زیربنای هر نوع پیش‌بینی و تصمیم‌گیری مبتنی بر آن است و تصمیم‌گیری از نوع اقتصادی و مالی اهمیت بسیاری برای بشر دارد. به همین خاطر این مسئله وابسته بودن اطلاعات و اقتصاد به هم را در دنیای امروز نشان می‌دهد.
با توسعه و رشد روزافزون فناوری‌های مدرن، به‌خصوص فناوری اطلاعات، اقتصاد شرایط متفاوتی نسبت به گذشته دارد. این فناوری را می‌توان ورای دستگاه‌های پول‌شمار بانک‌ها به شمار آورد که تنها کار شمردن اسکناس را آسان می‌کنند تا کارمندان ناچار به شمردن به صورت دستی نشوند. در فناوری‌های مدرن، این مسئله عنوان شد که به چه علت پول‌های کاغذی و سکه‌ای باید شمرده، جابه‌جا یا مبادله شوند؟ در حقیقت پول در مقابل کار و ارزشی که به وجود آورد، شکل گرفت، سپس به آن نام اعتبار نهادند و کارت‌های گوناگون موجودی و اعتبار به وجود آمد.

امروز نیز برای صورت گرفتن یک معامله، دیگر پول به شکل فیزیکی مبادله نمی‌شود، بلکه با یک تراکنش، از موجودی بانکی خریدار کم و به موجودی بانکی فروشنده اضافه می‌شود. این تازه ابتدای مسیر است.

تهران خیابان سمیه بعد از چهارراه دکتر مفتح کوچه جلیل مژدهی شماره ۱طبقه ۲
کدپستی ۱۹۹۱۶۴۴۷۹۱
تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۰۵۲۵۸-۸۸۸۲۵۱۱۰
www.fieei.ir
info@fieei.com